

Week 1

Dag 1

Weekthema: **Meer door minder**

Dag 1 woensdag 6 maart 2019

Dagthema: *Vast goed*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Mattheüs 17:21 “*Maar dit soort gaat niet uit dan door bidden en vasten.*”

Het verband van deze tekst gaat over Jezus die een demon bij een maanzieke jongen uitdreef. Dit lukte zijn discipelen niet. Jezus verweet hen dat zij geloof te kort kwamen (vs. 20), maar wees hen ook een andere weg: door te bidden en te vasten! Vasten werd ook in de vroege christelijke gemeenten toegepast om de wil van God te verstaan (Handelingen 13:3) of bij het kiezen van oudsten (Handelingen 14:23). Vandaag begint in de rooms-katholieke kerk de veertigdagentijd. Deze dag wordt Aswoensdag genoemd. Katholieken ontvangen op deze dag na de mis een kruisje van as, door de priester getekend op hun voorhoofd. Een vroom katholiek zal dit kruisje de hele dag zichtbaar dragen als teken van rouw.

UIT HET LEVEN

Eind 1973 werd de moeder van mijn toenmalige vriendin ernstig ziek. De artsen hadden hoop op genezing opgegeven. Zelf was ik nog maar kort daarvoor, op 8 oktober 1973, tot geloof gekomen. Ik besloot om vier dagen achtereen voor haar te vasten en te bidden en verwachtte stellig dat zij door mijn inspanningen zou genezen. Tot mijn grote ontsteltenis overleed ze desalniettemin binnen korte tijd. Als jonge gelovige moest ik leren, dat vasten niet is bedoeld om God te manipuleren of onze verlangens bij Hem af te dwingen. Als ik er nu op terugkijk, besef ik dat ik beter mijn vastentijd had kunnen gebruiken om Gods volmaakte wil in deze situatie te verstaan. Dan had ik ook beter mijn vriendin, haar moeder en de familie kunnen troosten en bemoedigen.

Door het tijdelijk ontzeggen van voedsel blijft er meer tijd over om onze wil af te stemmen op de Zijne. In ons geloofsleven is het essentieel dat wij Zijn wil leren kennen en dat vereist een innige relatie. Daar is tijd en aandacht voor nodig. Vasten kan daarbij helpen. We laten God zo ook merken dat onze omgang met Hem hoge prioriteit heeft en dat Hij belangrijker is dan het najagen van onze verlangens. Vasten is geen vereiste, maar wel een middel om dichter tot Hem te komen. Als wij tot Hem naderen, dan nadert Hij tot ons (Jakobus 4:8). Het is altijd tweerichtingsverkeer en komt letterlijk van twee kanten. In deze komende periode van veertig dagen leveren wij een stukje van onze tijd in om ons te bezinnen hoe wij Bijbels moeten omgaan met alles wat God ons heeft toevertrouwd. Vastentijd is bedoeld om ons te bezinnen op wie God is en hoe wij Hem in alle aspecten van ons leven dienen te betrekken.

UITSPRAAK

Vasten is niet bedoeld om te manipuleren, maar om te leren wat Gods wil is en daarvoor te bidden.

UITDAGING

Kies iets om voor te vasten de komende veertig dagen. Niet ieder lichaam verdraagt vasten goed. Mijn vrouw wordt bijvoorbeeld helemaal duizelig als ze één maaltijd overslaat. Je kunt er dan voor kiezen om je te onthouden van andere zaken die veel tijd in beslag nemen. Bijvoorbeeld een bepaalde periode niet naar de televisie kijken of afzien van sociale media. De tijd die hierdoor vrij komt, besteed je dan aan gebed, overdenking en Bijbellezing.

Dag 2

Weekthema: **Meer door minder**

Dag 2 donderdag 7 maart 2019

Dagthema: *De juiste keuze*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Lukas 10:38-42 *“Het gebeurde, toen zij onderweg waren, dat Hij in een dorp kwam. En een vrouw van wie de naam Martha was, ontving Hem in haar huis. En zij had een zuster die Maria heette, die ook aan de voeten van Jezus zat en naar Zijn woord luisterde. Maar Martha was druk bezig met bedienen. Nadat zij erbij was komen staan, zei zij: Heere, trekt U het Zich niet aan dat mijn zuster mij alleen laat bedienen? Zeg toch tegen haar dat zij mij helpt. Jezus antwoordde en zei tegen haar: Martha, Martha, u bent bezorgd en maakt u druk over veel dingen. Slechts één ding is nodig. Maria heeft het goede deel uitgekozen, dat niet van haar zal worden afgenomen”*

Elly en Rikkert bezongen dit gedeelte treffend: “Martha, Martha, leg je bezem neer! Al dat werken komt een and're keer...”. Prediker leerde ons al dat er voor alles een tijd is (3:1-15). Als Jezus tot ons wil spreken, dan is al het andere even minder belangrijk.

UIT HET LEVEN

In 1989 vervulde God mijn grootste ambitie. Dat jaar werd ik aangesteld als directeur van de Centrale Pinkster Bijbelschool (CPB), die toen nog in Zeist was gevestigd. Dat opleidingsinstituut had ik zelf doorlopen en vanaf 1980 was ik er docent. De school verkeerde in 1989 echter in een betreurenswaardige toestand. Er was een torenhoge financiële schuld en het aantal studenten dat aan de opleiding deelnam was drastisch terug gelopen. Er waren in totaal nog maar 15 studenten verdeeld over vier klassen. Ik stortte mij er met heel mijn wezen in. Door een gunstige verkoop en aankoop van het school- en internaatgebouw kon de schuld worden afbetaald en langzaam maar zeker meldden zich meer nieuwe studenten aan. Mijn inspanningen eisten echter hun lichamelijke tol en ik raakte in een burn-out die mij volledig buitenspel zette. Na vier jaar moest ik mezelf volledig uit dit prachtige werk terugtrekken. Wat had ik fout gedaan? Met die vraag worstelde ik regelmatig. Als ik er nu op terugkijk, dan besef ik dat ik te veel de rol van Martha op mij genomen heb. Ik was voortdurend bezig om God te dienen en dacht onterecht dat het succes van de bijbelschool van mijn inspanningen afhing. Had ik maar meer tijd genomen om aan de voeten van Jezus te zitten zoals Maria in het Bijbelgedeelte van vandaag. Toen de grote kerkhervormer Maarten Luther het steeds drukker kreeg, nam hij de wijze beslissing om nog eerder op te staan zodat hij nog langer kon bidden en zijn rust bij God kon vinden. Dan ontvangen wij meer door minder te verwachten van onze eigen inspanningen. Pas dit ook toe op je bezit. Vertrouw dit toe aan God. Laat Hem erover beslissen. Hij weet wat je nodig hebt en zorgt voor je. Neem de tijd om met God te bespreken hoe je het beste een betrouwbare rentmeester kunt zijn over alles wat je is toevertrouwd.

UITSPRAAK

Bidden is meer luisteren dan spreken.

UITDAGING

Verlies je jezelf ook wel eens in je druk gevulde agenda? Schiet je stille tijd er regelmatig bij in, omdat je er gewoon geen tijd en gelegenheid voor hebt? Allemaal heel herkenbaar. Maak niet de fout die ik maakte toen ik directeur van de CPB was, maar neem een besluit om de hoogste prioriteit te geven aan de tijd die je dagelijks met God

wil doorbrengen. Zorg dat je voor de komende week heel concreet tijd inplant om stille tijd te doen. Sta bijvoorbeeld eerder op of blok in je agenda elke dag een bepaalde tijd af voor stille tijd en neem je voor dit alleen te veranderen als het naar een ander tijdsblok op die dag kan worden verplaatst.

Dag 3

Weekthema: **Meer door minder**

Dag 3 vrijdag 8 maart 2019

Dagthema: *Geld is niet alles*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Deuteronomium 8:3 *“Hij verootmoedigde u, Hij liet u honger lijden en Hij liet u het manna eten, dat u niet kende en ook uw vaders niet gekend hadden, om u te laten weten dat de mens niet alleen van brood leeft, maar dat de mens leeft van alles wat uit de mond van de HEERE komt.”*

We kennen deze tekst vooral doordat Jezus deze citeert als Hij na veertig dagen vasten door de duivel wordt beproefd en wordt uitgedaagd om van stenen brood te maken. (Mattheüs 4:3-4). Het gaat in de oorspronkelijke tekst uit Deuteronomium niet over het immateriële versus het materiële, of het geestelijke versus het stoffelijke, maar om leven vanuit onze eigen inspanningen of vanuit Gods voorzienigheid. Eten wij uit onze eigen hand of uit Gods hand?

UIT HET LEVEN

SBS 6 zendt al een aantal seizoenen het programma “Steenrijk - Straatarm” uit. Rijke en arme gezinnen ruilen een week hun huis en budget. De centrale vraag is: “Maakt geld gelukkig?” Na drie seizoenen en meer dan 30 afleveringen valt daar nog geen eensluidend antwoord op te geven. De uitzending van 18 september 2018 vond ik best bijzonder. Bernardus en Nienke van Maaren, een rijk ondernemersgezin uit Ibiza ruilen een week van huis met gezin Jansen uit Vianen. Ze steken de handen uit de mouwen. Ze gaan huis aan huis lege flessen ophalen, waarna ze via een app aanbieden om boodschappen tegen een vergoeding op te halen. Dochter Valerie gaat brownies en ijsjes verkopen. Zo weten ze in no-time het krappe weekbudget meer dan te verdubbelen. Ze organiseren een buurtfeest compleet met polonaise en houden voldoende geld over om in de toekomst een kinderfeest te houden. “Dit is met geen geld te betalen,” is de eindconclusie van Nienke. Zij houdt ons zo een belangrijke levensles voor: het gaat er niet om hoeveel geld of bezit je hebt, maar wat je er mee doet.

UITSPRAAK

“Rijk zijn bestaat niet uit veel bezittingen, maar door met weinig tevreden te zijn.”

Vrij naar Epictetus een Grieks stoïcijns filosoof, die leefde van 55-135

UITDAGING

Wat doe jij met je geld en bezit? Bedenk eens wat je er mee kunt doen om jouw directe omgeving te zegenen. Is het organiseren van een buurtfeest ook iets voor jou? Of is het iets voor jou om wat leuks te doen voor de kinderen uit de omgeving? Of past het bij jou beter om iemand bij jou uit de buurt die het minder heeft eens te verwennen? Bedenk iets voor in de komende veertigdagen wat bij jou past om je buurt mee te laten genieten van hetgeen God je heeft toevertrouwd. Wellicht geniet je zelf nog het meest.

Dag 4

Weekthema: **Meer door minder**

Dag 4 zaterdag 9 maart 2019

Dagthema: 4. *Vasten in uitgaven*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Filippenzen 4:11 *“Niet dat ik dit zeg vanwege gebrek, want ik heb geleerd tevreden te zijn in de omstandigheden waarin ik verkeer.”*

Paulus schrijft zijn brief aan de gemeente te Filippi, een stad in het oude Macedonië, terwijl hij zelf in de gevangenis te Rome verblijft. Ondanks zijn moeilijke omstandigheden is het kernwoord in deze brief “blijdschap”. Ook in dit citaat benadrukt hij dat de omstandigheden niet zijn rust of levensgeluk bepalen.

UIT HET LEVEN

Mijn dochter Natasja Naron, oprichter en directeur van Gabriël Financiële Bescherming, wilde eens aan den lijve ervaren waar onze behoefte naar steeds meer vandaan kwam. Geïnspireerd door het boek *Leven van € 1 per dag* van Kath Kelly¹, besloot zij dit zelf een maand lang vol te houden. In een lezenswaardig artikel onder de titel “Vrede voor de rups”, beschreef ze haar persoonlijke ervaringen en concludeerde: *“Het is een maand waar ik tevreden op terug kijk. Al waren er momenten dat het lastig was, het ging me al met al makkelijker af dan ik aanvankelijk gedacht had. Minimaal een maand zou iedereen dat volgens mij moeten kunnen. Ik zou het zo nog een keer doen. Misschien dan ook wel langer. Ik kijk terug op een tijd waarin ik meer dan in andere periodes heb mogen genieten van de vrede die gepaard gaat met de bewustwording van wat ik heb.”* Hoewel duurzaamheid en bewuster omgaan met hetgeen God haar had toevertrouwd niet het oorspronkelijke doel was, bleek dit wel een onlosmakelijk bijproduct. De omstandigheden dwongen haar om het uiterste te halen uit de beperkte producten die zij zich kon veroorloven op zo’n laag budget. Onthouding, in dit geval van materiële zaken, kan zo heel heilzaam zijn en je bewustwording vergroten. In deze consumptiemaatschappij wordt onze behoefte naar producten door slimme marketing tot buitenproportionele hoogte opgestuwd. De Bijbel spoort ons echter aan om tevreden te zijn als we voorzien zijn in basisbehoeften als voedsel en kleding (1 Timotheüs 6:8). We moeten ervoor waken om niet te vallen voor de verleidingen van hebzucht en geldzucht. In dat kader is het nuttig voor mensen die God gezegend heeft met een riant inkomen om op gezette tijden eens met een (veel) lager budget rond te komen.

UITSPRAAK

De essentie van vasten is dat wij door vrijwillig gekozen onthouding ons beter kunnen afstemmen om de wil van God te verstaan.

UITDAGING

Ik wil je uitdagen om ook eens tijdelijk van een laag budget te leven. Als je van grote uitdagingen houdt, dan is een maand leven van een euro per dag aan variabele uitgaven wellicht iets voor jou. Maar een ander bedrag kan natuurlijk ook. Het gaat om de kracht van de bewustwording die het geeft. Dat je weer beseft wat je anders onbewust uitgeeft. Dat je eens kritisch gaat kijken naar je voedselvoorraden die wellicht bijna

¹ [Zie mijn vastenmeditatie in de serie van 2018: Dag 30 - dinsdag 20 maart 2018.](#)

over datum gaan. En dat je wordt stilgezet bij het feit dat echt geluk niet zal verminderen als je een tijdje minder uitgeeft.

Week 2

Dag 5

Weekthema: **Rijkdom**

Dag 5 maandag 11 maart 2019

Dagthema: *Wie is rijk?*

Door Ben Lankhaar

UIT DE BIJBEL

Openbaring 2:9 *“Ik ken uw werken, verdrukking en armoede - u bent echter rijk - en Ik ken de lastering van hen die zeggen dat zij Joden zijn, maar het niet zijn; zij zijn namelijk een synagoge van de satan.”*

UIT HET LEVEN

Toen ik nog op de basisschool zat, zei mijn vader wel eens tegen mij: ‘Als je een gulden hebt die je niet nodig hebt, dan ben je rijk.’ Daarmee wilde hij aangeven dat je zelfs met die onnodige gulden al meer hebt dan menig mens. Een oude weduwe vertelde eens trots over haar kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen. ‘Dan ben je toch rijk’ zei ze. Deze oude vrouw voelde zich rijk, maar het had niets met geld te maken. Het hangt er dus maar vanaf vanuit welke invalshoek je de vraag ‘wie is rijk?’ gaat beantwoorden. De invalshoek in de brief aan Smyrna in Openbaring 2 is van geestelijke aard. In verdrukking en armoede krijgt de gemeente in Smyrna te horen dat ze rijk zijn. Rijk omdat ze in hun geloof blijven staan, ondanks alles. Hun rijkdom is hun trouw aan God. Ze worden geprezen om hun volharding en ze worden bemoedigd te blijven volharden. In Openbaring 2:10b staat: “Wees trouw tot in de dood, en Ik zal u de kroon van het leven geven.” Een grotere rijkdom dan het eeuwige leven met Jezus in Gods Koninkrijk is er niet. Hier is één mogelijk antwoord op de vraag wie rijk is.

UITSPRAAK

Echte rijkdom is niet te koop, maar wordt ons gegeven in Christus.

UITDAGING

Lees ook de brief aan Laodicea (Openbaring 3:14-22). Let daarbij vooral op vers 17.

Dag 6

Weekthema: **Rijkdom**

Dag 6 dinsdag 12 maart 2019

Dagthema: *Abraham, een rijk voorbeeld*

Door Ben Lankhaar

UIT DE BIJBEL

Genesis 13:2 *“En Abram was zeer rijk, aan vee, aan zilver en aan goud.”*

UIT HET LEVEN

We hebben wel eens de neiging om onze rijkdom af te meten aan wat anderen hebben. Is de auto van mijn buurman duurder of is het huis van dat gemeentelid groter? Ik weet niet hoe dat voor jou is, maar ik betrap mezelf weleens op dit soort gedachten. Even die jaloezie, even dat gevoel iets niet te hebben wat de ander wel heeft. Alhoewel je eigenlijk alles hebt, voel je toch dat onprettige gevoel. Hoe vaak koppelen wij hoe we ons voelen en hoe we over anderen denken aan wat andere mensen hebben? Hoe zullen de mensen naar Abraham en zijn rijkdom gekeken hebben? In de Bijbel wordt de rijkdom van Abraham wel benoemd, maar niet als voorbeeld om na te jagen. Het rijke voorbeeld dat wel gegeven wordt, is het geloof van Abraham. In Romeinen 4:20 staat: “En hij heeft aan de belofte van God niet getwijfeld door ongeloof, maar werd gesterkt in het geloof, terwijl hij God de eer gaf.” Dat is pas een rijk voorbeeld om na te jagen.

UITSPRAAK

Jaag niet naar aardse rijkdom, maar naar eeuwigheidswaarde.

UITDAGING

Probeer je ogen en gedachten bewust te richten op mensen die rijke geloofsvoorbeelden zijn. Ook een mooie uitdaging op het moment dat je jezelf betrapt te veel aandacht te hebben voor de materiële voorbeelden om je heen.

Dag 7

Weekthema: **Rijkdom**

Dag 7 woensdag 13 maart 2019

Dagthema: *Oog van de naald*

Door Ben Lankhaar

UIT DE BIJBEL

Lukas 18:24-27 *“Toen nu Jezus zag dat hij diep bedroefd was geworden, zei Hij: Hoe moeilijk kunnen zij die rijkdommen hebben, het Koninkrijk van God binnengaan. Want het is gemakkelijker dat een kameel gaat door het oog van een naald, dan dat een rijke het Koninkrijk van God binnengaat. En zij die dit hoorden, zeiden: Wie kan dan zalig worden? Hij echter zei: De dingen die onmogelijk zijn bij de mensen, zijn mogelijk bij God.”*

UIT HET LEVEN

Deze verzen uit Lukas volgen op het gesprek met iemand die Jezus de vraag stelde wat hij moest doen om het eeuwige leven te erven. Deze rijke man vertelde dat hij vanaf zijn jeugd alle geboden in acht genomen had. Hij werd echter diepbedroefd toen Jezus hem vroeg afstand te doen van zijn rijkdom. De invloed die rijkdom op het hart kan hebben is kennelijk zo groot dat Jezus na deze ontmoeting er nog verder op in gaat. Die woorden in vers 24 zijn toch even schrikken: “[...] Hoe moeilijk kunnen zij die rijkdommen hebben, het Koninkrijk van God binnengaan.” Vooral als je bedenkt dat Nederland toch één van de rijkste landen ter wereld is. Zoals Jezus het stelt, klinkt het wel als een boeiend probleem om rijk te zijn. In ieder geval als je ernaar verlangt om het Koninkrijk van God binnen te gaan. Ik zie zo gauw twee oplossingen. De eerste is afstand doen van onze rijkdom door het weg te geven aan anderen. De tweede optie is erkennen dat alles wat we hebben van God is. De eerste optie klinkt moeilijker dan de tweede, maar als we eerlijk zijn dan gaat het er bij beide opties om dat we in ons hart helemaal afstand doen van onze rijkdom. Helemaal? Dat is toch onmogelijk...met onze zondige natuur? Voor jou en voor mij wel, maar gelukkig is hetgeen wat voor ons onmogelijk is, wel mogelijk bij God. Dat doet me denken aan Pasen.

UITSPRAAK

Mattheüs 6:21 *“Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.”*

UITDAGING

Geef al je bezittingen weg en... nee, de uitdaging is om vandaag tijd te nemen om te bidden. Vraag God om je te laten zien waar je hart nog vast zit aan aardse rijkdom. Doe daar afstand van door het aan Hem terug te geven. Met Zijn hulp is dat mogelijk.

Dag 8

Weekthema: **Rijkdom**

Dag 8 donderdag 14 maart 2019

Dagthema: *Christen zijn en rijkdom*

Door Ben Lankhaar

UIT DE BIJBEL

Lukas 12:21 *“Zo is het met hem die voor zichzelf schatten verzamelt en niet rijk is in God.”*

UIT HET LEVEN

De Bijbel is niet zuinig als het gaat over rijkdom. Er valt dan ook veel te ontdekken. Bijvoorbeeld dat rijkdom op zichzelf niet verkeerd is. Denk maar aan de rijkdom die Abraham had. Bij koning Salomo zien we dat rijkdom een zegen van God kan zijn. God gaf Salomo naast wijsheid ook rijkdom. Er zijn ook voorbeelden dat rijkdom op een verkeerde manier verkregen wordt. Dat zien we bijvoorbeeld bij de tollenaars. Er staan ook veel waarschuwingen in de Bijbel met betrekking tot rijkdom. In Lukas 12 lezen we over een rijke man die flink bezig was met zijn rijkdom. Zelfvoldaan keek hij naar wat hij vergaard had en hoe hij zijn pensioen voor elkaar had. En dan lezen we in vers 20: *“Maar God zei tegen hem: Dwaas! In deze nacht zal men uw ziel van u opeisen; en wat u gereedgemaakt hebt, voor wie zal het zijn?”* Even een sprongetje naar onze tijd en ons land. Nederlanders staan bekend als zeer onzekerheidsmijdend. Dat uit zich onder andere in een overvloed aan regels, verkeersborden en verzekeringen. Het vreemde hiervan is dat christenen ondanks de vele waarschuwingen in de Bijbel de risico's die rijkdom met zich meebrengt lang niet altijd erkennen. Daar ontbreek ik ook niet aan. Laten we ons dan niet verblinden en vergeten dat er ook een andere kant van de medaille is.

UITSPRAAK

Rijk zijn is niet zonder risico's.

UITDAGING

Bedenk vandaag vijf risico's die met rijkdom te maken hebben. Loop jij zelf momenteel risico? Zo ja, neem dit dan serieus. Het gevaar is reëel.

Dag 9

Weekthema: **Rijkdom**

Dag 9 vrijdag 15 maart 2019

Dagthema: *Hoe rijkdom te gebruiken?*

Door Ben Lankhaar

UIT DE BIJBEL

Matthëus 25:21 *“Zijn heer zei tegen hem: Goed gedaan, goede en trouwe dienaar, over weinig bent u trouw geweest, over veel zal ik u aanstellen; ga in, in de vreugde van uw heer.”*

UIT HET LEVEN

We kunnen natuurlijk een hele waslijst bedenken van al het goede wat we met rijkdom zouden kunnen doen en uiteraard ook van al het verkeerde dat we er mee zouden kunnen doen. Bij het maken van die lijst zullen we wellicht dingen tegenkomen waarvan we twijfelen of we ze nu onder het goede of het verkeerde moeten scharen. Wat moet je bijvoorbeeld met geld sparen? Dat kan verstandig zijn, maar het kan ook een manier zijn om onze eigen zekerheid te creëren buiten God. Het kan zelfs nog ingewikkelder. Voor mezelf kwam ik erachter dat er, naast de mooie dingen die we met het bedrijf willen doen, tegelijkertijd ook een financiële zekerheid was die ik buiten God gezocht had. Erg pijnlijk om dit te moeten ontdekken, maar ik was ook erg dankbaar om dit los te mogen en kunnen laten. De vraag hoe we onze rijkdom dienen te gebruiken, kan dus heel erg ingewikkeld worden. Gelukkig vinden we in Matthëus 25 een eenvoudig antwoord op die vraag. Het is een kwestie van trouw zijn. Trouw over wat God ons toevertrouwt. Het is een kwestie van het hart, waarbij het niet pas belangrijk wordt als het over veel gaat, maar ook als het over weinig gaat. Hoe kunnen we God daarin trouw zijn? Door ons over te geven aan Hem en door ons door Zijn Geest en Woord te laten leiden.

UITSPRAAK

Wees trouw met het kleine en ga in, in de vreugde van uw heer.

UITDAGING

Ga voor jezelf na of jij ook trouw bent geweest in de kleine bedragen. Wat doe je bijvoorbeeld als je ontdekt dat je te weinig betaald hebt of teveel hebt teruggekregen? Hoe rond je af, welke marge hanteer je, hoe vul je je belastingformulier in? Zet het recht als je de kans hebt, breng het bij God en vraag vergeving en zet je met Zijn hulp in om trouw te zijn in het kleine.

Dag 10

Weekthema: **Rijkdom**

Dag 10 zaterdag 16 maart 2019

Dagthema: *Immateriële rijkdom*

Door Ben Lankhaar

UIT DE BIJBEL

Spreuken 8:18-21 *“Rijkdom en eer is er bij Mij, duurzaam bezit en gerechtigheid. Mijn vrucht is beter dan bewerkt goud en dan zuiver goud, Mijn opbrengst beter dan het beste zilver. Ik loop op het pad van de gerechtigheid, midden op de paden van het recht, om wie Mij liefhebben, in erfelijk bezit te laten nemen wat er is, en Ik zal hun schatkamers vullen.”*

UIT HET LEVEN

Zo'n twintig jaar geleden leerde ik een vrouw van 89 jaar kennen. We konden goed met elkaar overweg en ze was als een soort oma voor mij. Toen een aantal jaar later haar gezondheid achteruit ging en ze al aan het bed gebonden was, ging ik bij haar op bezoek. Het was voor ons beide duidelijk dat dit de laatste keer zou zijn dat we elkaar zouden spreken. Het was een moment van afscheid nemen. Ze wilde me graag iets meegeven en stuurde me naar een kast waar twee groene kopjes in stonden. Er zat een heel verhaal achter en ze wilde graag dat ik deze als aandenken meenam. Een aantal weken later overleed ze. Net als ieder ander mens kon zij niets van haar aardse bezittingen meenemen. Hoeveel materiële rijkdom we ook in ons leven vergaren, het blijft uiteindelijk als erfenis achter voor de nabestaanden. Wat een contrast geven de verzen die we in Spreuken 8 lezen. Wat God geeft, is beter dan aardse rijkdom. We krijgen immateriële rijkdom die te maken heeft met Zijn gerechtigheid en Zijn liefde. Een rijkdom die alles te boven gaat. Een rijkdom die niet vergankelijk is en achterblijft als we sterven, maar een rijkdom voor de eeuwigheid. Door Christus zijn we kinderen van God en ook erfgenaam van God.

UITSPRAAK

Galaten 4:7 *“Dus nu bent u geen slaaf meer, maar een zoon; en als u een zoon bent, dan bent u ook erfgenaam van God door Christus.”*

UITDAGING

Probeer voor jezelf te omschrijven wat de rijkdommen van God voor jou betekenen. Wat betekent dit voor jouw dagelijkse leven?

Week 3

Dag 11

Weekthema: **Armoede**

Dag 11 maandag 18 maart 2019

Dagthema: *Wanneer ben je arm?*

door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Johannes 1:12 *“Maar allen die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven;”*

De apostel Johannes verkondigt in het eerste hoofdstuk van zijn evangelie in brede stroken het goede nieuws. Hij die alles geschapen heeft is mens geworden en door Hem heeft de mens de mogelijkheid om zijn status blijvend te veranderen.

UIT HET LEVEN

De Verenigde Naties omschrijven armoede als “het niet kunnen voorzien in de eerste levensbehoeften”. Kille cijfers van het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) tonen aan dat het aantal langdurige armen in Nederland stijgt en dat er al meer dan 1 miljoen Nederlanders de eindjes niet of nauwelijks aan elkaar kunnen knopen. Het CBS hanteert een ‘lage inkomensgrens’ die verschilt per type huishouden: 1.030 euro netto per maand voor een alleenstaande, 1.560 euro voor een eenoudergezin met twee kinderen, enzovoort. Zeker in vergelijking met andere landen lijkt dit een heel bedrag dat men te besteden heeft, maar maakt dat de armoede minder reëel of minder schrijnend? Als kind groeide ik ook op in relatieve armoede. We sliepen met elf kinderen op één niet al te grote slaapkamer in het hartje van de Amsterdamse Jordaan. Zelf was ik nummer 10 in het gezin. De Jordaan was toen nog een echte volkswijk. Door de onderlinge solidariteit heb ik als kind onze leefomstandigheden nauwelijks als armoedig ervaren. Naarmate ik ouder werd, gingen mijn oudere broers en zussen aan het werk. Meer dan een lagere schoolopleiding was voor hen niet weggelegd. Er moest geld op de plank komen. Als ik mijn oudste broer Arie hoor spreken over die magere jaren, dan lijkt het soms wel eens of hij het over een ander gezin heeft. Armoede heeft blijkbaar veel te maken met je referentiekader. Mijn wereld was als kind niet groter dan de wijk waar ik leefde. Mijn oudste broer Arie werkte toen bij Hotel de l’Europe, waar de rijken der aarde vertoefden. Hij leerde een totaal andere wereld kennen. Sommige mensen berusten in hun lage status. Een bekend spreekwoord in de jaren van mijn jeugd, dat door Louis Davids al in de dertiger jaren bezongen werd, luidde: “Als je voor een dubbeltje geboren bent, word je nooit een kwartje.” Wat een deprimerende gedachte. Het staat haaks op de Bijbelse waarheid dat ieder mens naar Gods beeld is gemaakt (Gen. 1:27). Toen ik in 1973 tot geloof kwam veranderde mijn wereldbeeld radicaal en werd ik mij bewust van mijn waarde in Christus. Daardoor kon ik mij ontworstelen uit de fatalistische gedachte dat ik het nooit ver zou schoppen vanwege mijn bescheiden afkomst. Sindsdien weet ik dat ik niet arm ben maar rijk, omdat ik door Gods genade zijn kind geworden ben.

UITSPRAAK

“Extreme armoede waar dan ook bedreigt de veiligheid van de mens wereldwijd.”

– Kofi Annan, Zevende secretaris-generaal van de Verenigde Naties.

UITDAGING

Als er omstandigheden zijn die je terneerdrukken of als je je negatief voelt over jezelf, kijk dan eens in een spiegel. Zeg hardop: “Door genade ben ik een kind van God”. Denk dan eens na over hoe Christus je ziet. Voor Hem ben je zoveel waard, dat Hij Zijn leven

voor je gaf. Bid dan dat Hij je helpen wil om je omstandigheden en jezelf te zien vanuit Zijn perspectief. Kijk dan opnieuw in de spiegel. Wat zie je nu?

Dag 12

Weekthema: **Armoede**

Dag 12 dinsdag 19 maart 2019

Dagthema: *Is armoede een vloek?*

door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Deuteronomium 15:4-7 *“Overigens hoeft er onder u geen arme te zijn, want de HEERE zal u overvloedig zegenen in het land dat de HEERE, uw God, u als erfelijk bezit geeft om dat in bezit te nemen, als u tenminste de stem van de HEERE, uw God, nauwgezet gehoorzaamt, door al deze geboden die ik u heden gebied, nauwlettend in acht te nemen. Wanneer de HEERE, uw God, u gezegend heeft, zoals Hij tot u gesproken heeft, dan zult u aan vele volken leningen verstrekken, maar zelf zult u niets hoeven te lenen; en u zult over vele volken heersen, maar over u zullen zij niet heersen. Maar als er onder u een arme zal zijn, iemand uit uw broeders, binnen een van uw poorten, in uw land, dat de HEERE, uw God, u geven zal, dan mag u uw hart niet verstokken, of uw hand sluiten voor uw broeder die arm is.”*

Dit Bijbelgedeelte toont aan dat er tenminste twee manieren zijn om armoede te voorkomen: 1) Door te leven naar Gods wil en zijn geboden (vs. 5) en 2) Door naar elkaar om te zien (vs. 7).

UIT HET LEVEN

Aanhangers van de zogenaamde welvaartstheologie (Prosperity Gospel), zoals bijvoorbeeld Kenneth Copeland of Paula White, zijn van mening dat armoede een vloek is. Zij stellen dat Jezus aan het kruis ook voor deze vloek is gestorven en dat een christen dus nooit arm hoeft te zijn. Integendeel, elke christen is volgens aanhangers van deze leer voorspoed beloofd. Het is niet verbazingwekkend dat deze theologie in de derde wereld door velen wordt omarmd. Het biedt hen hoop in een vaak uitzichtloze situatie. De tekst van vandaag toont aan dat armoede inderdaad niet onvermijdelijk is, maar volgens dit Bijbelgedeelte wordt veroorzaakt doordat wij niet leven naar Gods geboden (verticaal) of omdat wij niet omzien naar onze naasten (horizontaal). Dit is niet de plaats om uitgebreid in te gaan op de welvaartstheologie. Wat mij betreft leggen zij een verkeerd accent, anders dan de Bijbel of Jezus zelf. Zij richten zich op materiële voorspoed, terwijl dat nooit een doel op zich mag zijn. Hooguit een gevolg van de zegening van God. Jezus spoort ons aan om het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid te zoeken (Mattheüs 6:33). Franciscus van Assisi (1182-1232) groeide op in een van de welvarendste gezinnen van zijn dorp. Toch koos hij ervoor om zelf in volstrekte armoede te leven om zo in de voetsporen te treden van de vernederde Christus. Zijn vader die lakenhandelaar was probeerde hem tevergeefs op andere gedachten te brengen. Demonstratief legde hij in 1205 op het stadsplein al zijn kleding voor zijn vader neer en liep naakt weg. Franciscus noemde armoede het fundament van alle deugden. Het streven naar bezit zag hij als de wortel van alle zonde. Zijn volgelingen moesten letterlijk bedelen om geld om zo nederigheid en afhankelijkheid te leren. Zij werden daarom wel bedelmonniken genoemd. Dit is wel het andere uiterste ten opzichte van hetgeen de welvaartspredikers onderwijzen. Het leven van Franciscus toont wel aan dat armoede niet in alle gevallen een vloek hoeft te zijn en in geestelijk opzicht zelfs louterend kan werken. Aan de andere kant biedt God wel een uitweg als ons een armoedig bestaan lijkt te zijn toebedeeld.

UITSPRAAK

“Wat we ontvangen zit in datgene wat we geven.”

– Franciscus van Assisi

UITDAGING

Denk eens na hoe je concreet het juiste Bijbelse midden vindt tussen de opvattingen van de welvaartstheologie en die van Franciscus van Assisi. Wat spreekt je het meeste aan?

Dag 13

Weekthema: **Armoede**

Dag 13 woensdag 20 maart 2019

Dagthema: *Christen zijn en armoede*

door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Handelingen 2:44-45 *“En allen die geloofden, waren bijeen en hadden alle dingen gemeenschappelijk; en zij verkochten hun bezittingen en eigendommen en verdeelden die onder allen, naar dat ieder nodig had.”*

Deze onderlinge verbondenheid wordt ook wel eens “communisme van het hart” genoemd. De christenen van het eerste uur konden het kennelijk niet verdragen dat de een meer had dan de ander. Blijkbaar zijn wij dat gevoel van solidariteit door de eeuwen heen een beetje kwijtgeraakt. Gelukkig is er binnen de christelijke gemeente nog altijd een sterke band en grote bereidheid om elkaar te helpen als een van de geloofsgenoten in nood verkeert.

UIT HET LEVEN

In 1987 bezocht ons gezin een conferentie in Lissabon, Portugal. Het was het jaar voordat ik mijn doctorstitel in theologie behaalde. We moesten alle financiële zeilen bijzetten om rond te komen en leefden in die tijd ver onder het bestaansminimum. Onze kinderen waren acht en zes jaar. Toch beseften mijn vrouw en ik dat wij het veel beter hadden dan de mensen die in de sloppenwijken rond Lissabon woonden. Voor ons vertrek vroegen wij aan onze kinderen of zij niet wat van hun “overvloed” wilden deelden met de arme kinderen in Portugal. Met wat aarzeling kozen zij wat van hun speelgoed uit om daar ter plekke uit te delen. Eenmaal in Portugal aangekomen togen we naar een van de vele sloppenwijken en binnen de kortste keren verzamelde zich een grote kinderschare rondom ons. Met veel bravoure deelden onze kinderen hun speelgoed uit. “Daar kreeg ik zo’n blij gevoel van”, zei onze zoon Timon toen wij terug naar ons pension gingen. Zo ervoer hij aan den lijve dat God de blijmoedige gever liefheeft (2 Korinthe 9:7). Tony Campolo, een bekende Amerikaanse predikant en schrijver, die zich inzet voor sociale rechtvaardigheid, vertelde mij eens hoe hij in de metro van New York een zwerver ontmoette. Met glanzende ogen bood deze zwerver hem een bekertje koffie aan, waar hij zojuist uit had gedronken. “Deze is zo lekker, die moet je ook eens proeven,” zei hij tegen Tony. Zijn eerste impuls was om de koffie te weigeren. Het leek hem niet bepaald erg hygiënisch. Toen bedacht Tony zich en nam hij het aan alsof Christus zelf het hem had aangeboden. Hij nam een flinke slok, dankte de zwerver hartelijk en zei: “Inderdaad, zulke lekker koffie heb ik nog nooit eerder gedronken!” Twee voorbeelden die mij doen denken aan de solidariteit die heerste in de eerste christengemeente in Jeruzalem. Het eerste voorbeeld gaat over geven en het tweede voorbeeld over ontvangen. In beide voorbeelden speelt de bewustwording dat wij allemaal Gods schepselen zijn en dat wij er behoefte aan hebben om ons geluk met anderen te delen.

UITSPRAAK

“Niemand is ooit arm geworden door te geven.” – uit het dagboek van Anne Frank (1929-1945)

UITDAGING

Leg vijf voorwerpen opzij die je best zou kunnen missen en bedenk eens aan wie je dit zou kunnen geven. Schrijf bij elk voorwerp een kort briefje met de reden waarom je dit

weggeeft. Probeer dan een passende gelegenheid te vinden om het daadwerkelijk aan deze personen te geven.

Dag 14

Weekthema: **Armoede**

Dag 14 donderdag 21 maart 2019

Dagthema: *Rijk zijn in armoede*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Filippenzen 4:12-13 *“En ik weet wat het is vernederd te worden, ik weet ook wat het is overvloed te hebben; in elk opzicht en in alles ben ik ingewijd, zowel in verzadigd te zijn als in honger te lijden, zowel in overvloed te hebben als in gebrek te lijden. Alle dingen kan ik aan door Christus, Die mij kracht geeft.”*

Deze verzen volgen op de tekst van dag 4 van deze serie vastenmeditaties. Paulus dankt de gemeente te Filippi voor hun materiële ondersteuning, maar benadrukt dat het Christus is die hem de kracht geeft om alle omstandigheden aan te kunnen en beschouwt hun gift als “delen in zijn verdrukking” (vs. 14).

UIT HET LEVEN

In de NBG-vertaling van 1951 wordt Filippenzen 4:13 verwoord als: *“Ik vermag alle dingen in Hem die mij kracht geeft”*. In evangelische kringen zingen wij die tekst als een bekend koortje. Toen ik nog een jong christen was, deed ik in 1974 mee aan de wandelvierdaagse van Nijmegen. Dom genoeg ging ik deze uitdaging ongetraind aan en in mijn overmoed had ik mij ook nog ingeschreven voor de langste afstand: 50 kilometer per dag. De tweede dag was bijzonder zwaar voor mij. Het regende en mijn voeten waren vol blaren van de eerste dag. Ik kwam zo traag vooruit, dat ik op een gegeven moment vreesde dat ik de tijdslimiet niet meer zou halen en overwoog om het bijltje erbij neer te gooien. Toen begon ik dit koortje te zingen en ging meer en meer beseffen wat een geweldige waarheid dit is. We hebben een innerlijke krachtbron die wij altijd en zeker in moeilijke omstandigheden kunnen aanspreken. Het verandert de omstandigheden niet. Het bleef ook die bewuste dag de hele tijd regenen en de tijd liep net zo hard en zo traag als altijd. Maar het verandert wel de wijze waarop wij tegen de omstandigheden aankijken. Je beseft dat je er niet alleen voor staat, dat je er nooit alleen voor staat. Jezus heeft trouwens beloofd dat Hij alle dagen bij ons is (Mattheüs 28:20) en zelfs als wij door het schaduwdal van de dood gaan, dan verlaat de goede Herder ons niet en troost Hij ons (Psalm 23:4). In de voorbereiding van deze vastenmeditatie viel het mij eigenlijk voor het eerst op dat deze bekende tekst in het verband staat van rijkdom en armoede. Opvallend is dat Paulus blijkbaar ook in de tijden van overvloed de kracht van Christus nodig heeft om dit aan te kunnen. Hoeveel te meer als wij gebrek lijden of zelfs honger hebben. God hoort ons als wij om ons dagelijks brood bidden en Hij geeft ons kracht als dat brood om wat voor reden ontbreekt. En... o ja, die vierdaagse in 1974 heb ik nadat ik dit koortje ben gaan zingen zonder problemen uitgelopen.

UITSPRAAK

“Wie de eindjes aan elkaar wil knopen, moet voortdurend in touw zijn”

– Alexander Pola (1914-1992) - Nederlandse acteur, tekstschrijver en komiek.

UITDAGING

Soms schrijft de arts je een medicijn voor dat je voor de rest van je leven moet blijven innemen. Sommige Bijbelteksten zoals Filippenzen 4:13 dienen als medicijn voor ons hart. Neem die ook regelmatig in. Leer een Bijbeltekst uit je hoofd en mediteer erover als je in een situatie belandt waarin je extra kracht nodig hebt.

Dag 15

Weekthema: **Armoede**

Dag 15 vrijdag 22 maart 2019

Dagthema: *Was Jezus arm?*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

2 Korinthe 8:9 *“Want u kent de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij omwille van u arm is geworden, terwijl Hij rijk was, opdat u door Zijn armoede rijk zou worden.”*

UIT HET LEVEN

De vraag voor deze dag is: “Was Jezus arm?” We zullen geneigd zijn deze vraag bevestigend te antwoorden. Zegt Mattheüs 8:20 ons niet dat “de Zoon des mensen niets heeft waarop Hij het hoofd kan neerleggen?” De dagtekst wijst ook in deze richting. Toch valt op grond van de Bijbelse teksten niet met zekerheid te duiden, dat Hij daadwerkelijk arm was. Hij had tenslotte vele volgelingen, waaronder enkele aanzienlijke en kapitaalkrachtige zoals Lazarus, Jozef van Arimathea en Nicodemus. Het was in die tijd gebruikelijk dat de leerlingen voor de levensbehoeften van hun rabbi zorgden in ruil voor zijn onderwijs. De tekst uit Mattheüs 8:20 gaat meer over de prijs die wij bereid moeten zijn te betalen als wij een volgeling van Jezus willen zijn. Als wij Hem willen volgen vanwege zijn faam, dan zijn wij bij Hem aan het verkeerde adres. We kunnen wel vaststellen dat Jezus tijdens Zijn aardse omwandeling er zeker geen rijke levensstijl op nahield. Er is niets in de Bijbel dat daarop wijst. Vergeleken met de positie en staat waar Hij vandaan kwam, is Hij zonder meer voor ons arm geworden. De zogenaamde “kenosis” oftewel zelfontlediging waarover we in het tweede hoofdstuk van de brief aan Filippenzen lezen: *“Die, terwijl Hij in de gestalte van God was, het niet als roof beschouwd heeft aan God gelijk te zijn, maar Zichzelf ontledigd heeft door de gestalte van een slaaf aan te nemen en aan de mensen gelijk te worden. En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, tot de kruisdood.”* De vraag of Jezus al dan niet arm was, is niet bijster relevant. Wat telt is dat Hij Zijn heerlijkheid en status heeft afgelegd om ons rijk te maken. Ja zo rijk dat wij zelf Gods kind en Zijn erfgenaam worden genoemd (Romeinen 8: 16-17). Andersom is het ook waar. God ziet ons aan in het perspectief van Christus. Paulus beschrijft dit heel mooi in Galaten 2:20 *“Ik ben met Christus gekruisigd; en niet meer ik leef, maar Christus leeft in mij.”*

Denk eens aan Oliver Twist uit de gelijknamige roman van de Britse schrijver Charles Dickens. Hij groeit op in diepe armoede, maar blijkt later van rijke afkomst te zijn. Hetzelfde geldt voor de vondeling Remi uit die andere bestseller *Alleen op de wereld*. Als wij onze Schepper in en door Jezus Christus hebben (terug) gevonden, dan verandert onze status en blijken wij allemaal van rijke afkomst te zijn.

UITSPRAAK

“De waarde van elk mens wordt niet bepaald door zijn of haar biologische afkomst of carrière, maar door de unieke wijze waarop hij of zij geschapen is en bestemd is om eeuwig met God te leven.”

UITDAGING

Vul in de open vlakken enkele trefwoorden in die voor jou staan voor de begrippen “arm” en “rijk” in geestelijk en materieel opzicht:

	ARM	RIJK
GEESTELIJK	<input type="text"/>	<input type="text"/>
MATERIEEL	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Dag 16

Weekthema: **Armoede**

Dag 16 zaterdag 23 maart 2019

Dagthema: *Omgaan met armen*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Mattheüs 25:34-40 *“Dan zal de Koning zeggen tegen hen die aan Zijn rechterhand zijn: Kom, gezegenden van Mijn Vader, beërf het Koninkrijk dat voor u bestemd is vanaf de grondlegging van de wereld. Want Ik had honger en u hebt Mij te eten gegeven; Ik had dorst en u hebt Mij te drinken gegeven; Ik was een vreemdeling en u hebt Mij gastvrij onthaald. Ik was naakt en u hebt Mij gekleed; Ik ben ziek geweest en u hebt Mij bezocht; Ik was in de gevangenis en u bent bij Mij gekomen. Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden: Heere, wanneer hebben wij U hongerig gezien en te eten gegeven? Of dorstig en te drinken gegeven? Wanneer hebben wij U als een vreemdeling gezien en gastvrij onthaald, of naakt en hebben U gekleed? Wanneer hebben wij U ziek gezien of in de gevangenis en zijn bij U gekomen? En de Koning zal hun antwoorden: Voorwaar, Ik zeg u: voor zover u dit voor een van deze geringste broeders van Mij gedaan hebt, hebt u dat voor Mij gedaan.”*

Wat zouden wij doen als Christus ons om een beker water zou vragen? Zouden wij niet naar de kraan rennen en het Hem aanreiken? De armen van onze tijd smeken ons om water en brood. De voedsel en landbouworganisatie van de Verenigde Naties heeft berekend dat in 2016 815 miljoen mensen, ruim 10% van de wereldbevolking, leden aan chronische ondervoeding. In het licht van dit Bijbelgedeelte is dat een uiterst zorgwekkend aantal. Laten wij nooit vergeten, dat Christus zich met deze noodlijdende mensen identificeert.

UIT HET LEVEN

Op een dag vond moeder Teresa een vrouw in ernstige lichamelijke nood. Het was een vrouw die letterlijk in de goot lag. Zij was er zo erg aan toe, dat zij het niets eens merkte dat ratten en kakkerlakken aan haar voeten knaagden. Om het zo mogelijk nog schrijnender te maken, lag zij nota bene vlak voor het ziekenhuis van Calcutta. Moeder Teresa, zelf een klein en tenger vrouwtje, sleepte haar het ziekenhuis binnen. Daar weigerde men haar te helpen, omdat de arme en zieke vrouw niet de middelen had om de rekeningen te betalen. Gefrustreerd en boos sleepte moeder Teresa haar weer naar buiten en besloot bij haar te blijven totdat zij zou sterven. In de uren die volgden nam zij zich voor om er alles aan te doen, zodat voortaan de mensen in Calcutta niet eenzaam en vergeten zouden sterven. In een oud verlaten hotel achter de Hindoeïstische tempel bracht zij de mensen die door het ziekenhuis waren opgegeven en te arm waren om voor zichzelf te zorgen. Zij konden hier menswaardig sterven. De mensen uit de Hindoeïstische tempel waren bang om besmet te raken en gooiden afval en stenen naar haar en de mensen die haar hielpen. Desondanks zette zij door en stichtte zij de orde van de Missionarissen van Naastenliefde, een religieuze orde voor zusters in Calcutta, die wereldwijde vertakkingen kreeg. Een Nederlands tehuis van de Missionarissen van Naastenliefde, opgericht in 1977, bevindt zich te Rotterdam; een Belgisch tehuis werd in 1980 in Gent opgericht. In 1979 ontving zij voor haar werk de Nobelprijs voor de Vrede. Op 19 oktober 2003 werd Moeder Teresa zaligverklaard door paus Johannes Paulus II en op 4 september 2016, negentien jaar na haar overlijden, werd zij door de huidige paus Franciscus heilig verklaard.

UITSPRAAK

“Vele mensen sterven door gebrek aan voedsel, maar nog meer mensen sterven door gebrek aan liefde.” – Moeder Teresa (1910-1997)

UITDAGING

Bied je eens aan om één dag vrijwilligerswerk te doen bij bijvoorbeeld een voedselbank of bij het Leger des Heils. Dat kan op de nationale vrijwilligersdag op 7 december 2019 of op een andere geschikte dag. Je zult merken dat dit je helpt om je met mensen in nood te identificeren.

Week 4

Dag 17

Weekthema: Sabbats- en jubeljaar

Dag 17 maandag 25 maart 2019

Dagthema: *Sabbatsjaar toen*

Door Gé Drayer

UIT DE BIJBEL

Leviticus 25:3-7 *“Zes jaar mag u uw akker bezaaien, zes jaar mag u uw wijngaard snoeien en de opbrengst ervan inzamelen. Maar in het zevende jaar moet het voor het land sabbat zijn, een periode van volledige rust, een sabbat voor de HEERE. Uw akker mag u niet bezaaien en uw wijngaard mag u niet snoeien. Wat er na uw laatste oogst nog opkomt, mag u niet oogsten, en de druiven van uw ongesnoeide wijnstok mag u niet plukken. Het is een jaar van volkomen rust voor het land. De opbrengst van de sabbat van het land zal voor u als voedsel dienen: voor u en uw slaaf en uw slavin, uw dagloner en uw bijwoner, die bij u als vreemdeling verblijven. Ook voor uw vee en voor de wilde dieren die in uw land leven, mag heel de opbrengst ervan als voedsel dienen.”*

UIT HET LEVEN

Bovenstaande tekst is niet zo bekend. In onze tijd komt hij ook vreemd over: na zes jaar je wijngaard, je boomgaard, je akker of je tuin een jaar lang rust geven. Er niets mee doen. Zelfs wat er groeit laten vallen en verrotten, als het niet wordt opgeraapt of opgegeten. Oneconomisch en pure verspilling - zo moet het niet. Dat dacht ik vroeger ook. Maar toen een vriend van me z'n volkstuintje, dat steeds minder opbracht, een jaar met 'rust' liet, had hij de daaropvolgende jaren steeds weer een goede oogst...! Nu doet hij dat zo eens in de zoveel jaar, en met succes. Als dat voor een volkstuintje al geldt, hoeveel te meer voor een mens: rust in zijn bestaan inbouwen. God gunt die rust om te ervaren hoe goed dat is. En wie in vertrouwen op God die rust inbouwt, zal niets te kort komen. Dat is Zijn belofte: iedereen, rijk en arm, slaaf en vrije zal genoeg hebben. Over de zegen van 'rust' gesproken. Tegelijk zit er iets groots en nivellerends in: we mogen opnieuw beginnen met dat wat Hij ons toevertrouwt. En, we zijn niet beter of slechter dan een ander die zijn bezit in de tussenliggende jaren heeft vermeerderd of verspeeld. Je kunt daar op allerlei manieren iets van vinden - maar twee zaken verdienen wel onze aandacht:

- a) Altijd maar bezig zijn, weinig of geen rust nemen, is niet de manier van leven die de Bijbel ons voorhoudt. Zeker niet in de aanloop naar het grootste feest voor christenen: Pasen.
- b) We leven elke dag van vergeving. Wij mogen ons niet laten voorstaan op onze kunde, maar wel op Gods genade - wat een heerlijk evangelie! Gelukkig. Jezus' graf is open, is leeg.

UITSPRAAK

Wie 'sabbat' viert, weet van ophouden.

UITDAGING

Neem de tijd, die komt niet meer terug. Zet daarom vandaag zeker een half uur opzij om jezelf echt rust te geven en maak voor jezelf een lijstje van de dingen die God je geeft en dank Hem daarvoor.

Dag 18

Weekthema: Sabbats- en jubeljaar

Dag 18 dinsdag 26 maart 2019

Dagthema: *Sabbatsjaar nu*

Door Gé Drayer

UIT DE BIJBEL

Mattheüs 19:16-22 “En zie, er kwam iemand naar Hem toe en die zei tegen Hem: Goede Meester, wat voor goeds moet ik doen om het eeuwige leven te hebben? Hij zei tegen hem: *Waarom noemt u Mij goed? Niemand is goed behalve Eén, namelijk God. Maar wilt u tot het leven ingaan, neem dan de geboden in acht. Hij zei tegen Hem: Welke? Jezus zei: U zult niet doden; u zult geen overspel plegen; u zult niet stelen; u zult geen vals getuigenis afleggen; eer uw vader en moeder; en: u zult uw naaste liefhebben als uzelf. De jongeman zei tegen Hem: Al deze dingen heb ik in acht genomen van mijn jeugd af; wat ontbreekt mij nog? Jezus zei tegen hem: Als u volmaakt wilt zijn, ga dan heen, verkoop wat u hebt, en geef het aan de armen, en u zult een schat hebben in de hemel; en kom dan en volg Mij. Toen de jongeman dit woord gehoord had, ging hij bedroefd weg, want hij had veel bezittingen.*”

UIT HET LEVEN

Zondag zien wij als een vrije dag, zoals voor Israël de sabbat een dag zonder werk was. We laten de boel de boel en doen wat ons goeddunkt. Het krijgt zoiets van een vrije dag, een snipperdag, atv-dag, een korte ‘vakantie’ o.i.d. Toch is vrije tijd niet de kern van de zondag. Israël noemde de sabbat ook wel *gevulde* tijd. Tijd met een betekenis, een bedoeling. Als gemeente van Christus word ik, worden wij geroepen te weten dat het de bedoeling van ons leven is om heilig te zijn en om samen te komen. Daarin zien we al iets van het verschil tussen een vrije dag en een zondag. Op zondag doen we meer dan op adem komen. Op zondag komen we op adem *bij God. We komen bij Hem op verhaal.* Het is zo een dag om gevuld te worden, de accu opgeladen te krijgen met krachten van de toekomstige eeuw.

Dit zorgt ervoor dat ik mij heel goed bewust ben (geworden) dat God mij alles geeft wat ik heb en wat ik ‘van mij’ noem. Daarom is de zondag voor mij geen dag meer waarop ik dingen nalaat omdat ze niet ‘mogen’ of ‘kunnen’ maar een dag waarop Zijn eer bij wat ik doe en laat voorop staat. Zo vier ik de zondag in het besef dat wie de zondag viert, de tijd heeft, een eeuwigheid zelfs: je vindt alles van minder belang dan het volgen van Jezus.

UITSPRAAK

We hebben wel een horloge, maar geen tijd.

UITDAGING

Neem de tijd om je te bedenken welke materiële zaken echt belangrijk voor je zijn en die je niet zou willen missen. Leg die aan de Heer voor en vraag jezelf af wat Hij daarvan zou vinden.

Dag 19

Weekthema: Sabbats- en jubeljaar

Dag 19 woensdag 27 maart 2019

Dagthema: *Verloren sabbatsjaren*

Door Gé Drayer

UIT DE BIJBEL

Leviticus 26:34-35 *“Dan zal het land behagen scheppen in zijn sabbatsjaren, alle dagen dat het verwoest ligt en u in het land van uw vijanden bent. Dan zal het land rusten en zal het behagen scheppen in zijn sabbatsjaren. Alle dagen dat het verwoest ligt, zal het rusten, omdat het niet rustte gedurende uw sabbatten, toen u het bewoonde.”*

UIT HET LEVEN

De lijn van Lev. 26 is dat de door God verlangde rust voor heel zijn schepping volledig ontbrak in de toenmalige samenleving. Daardoor zal de periode van een ballingschap heilzaam zijn: het wordt een gedwongen rustperiode. Het vinden van rust is in onze 24/7-maatschappij steeds lastiger. De scheidingslijnen tussen werk en ontspanning vervagen. Iedereen heeft daar mee te maken, zelfs kerkmensen die trouw de ooit algemene zondagsrust houden. In onze maatschappij is alles druk, druk, druk. Rustig aan doen moeten we regelen. Wat de Bijbel ons voorhoudt als van enorm belang voor heel Gods schepping, wordt ons door coaches en therapeuten ook aangeraden. Een powernap overdag is goed voor je productiviteit. Of het ook goed is voor je rust, voor het op adem komen, het opladen van je accu, is een retorische vraag. Daarom wordt steeds weer benadrukt: Neem regelmatig een moment rust. Dat zou een advies van een of andere goeroe kunnen zijn, maar vandaag geeft je Maker je dat advies. Werk met voldoende (dat is voor ieder mens anders) rust combineren maakt ons slimmer, creatiever en gelukkiger - vooral ook in geestelijk opzicht. Soms moeten we ertoe gedwongen worden. Veel beter is het te luisteren naar Hem die je leven leidt: Hij wil zo de vreugde in je leven terugbrengen. Zelf heb ik dat tot een paar keer ‘moeten’ ervaren: mijn lichaam kon de werkdruk die ik mezelf oplegde niet meer aan en zette me stil. Dat is het medische verhaal. De Heer liet me alleen de andere kant zien: ik was het plezier kwijt en ging gebukt onder wat ik moest... De rusttijd bracht bij mij het plezier en de juiste focus terug: ik leef voor Hem en tot Zijn eer!

UITSPRAAK

Stille tijd is goed tegen je dagelijkse portie stress.

UITDAGING

Echt stil worden kost tijd. Oefen je daarin: vandaag 5 minuten, morgen 10, overmorgen een kwartier en bouw dat minstens uit tot een half uur. Geef in deze tijd alleen ruimte aan jouw gesprek met God en Zijn gesprek met jou.

Dag 20

Weekthema: Sabbats- en jubeljaar

Dag 20 donderdag 28 maart 2019

Dagthema: Jubeljaar toen

Door Gé Drayer

UIT DE BIJBEL

Leviticus 25:8-22 *“Verder moet u voor uzelf zeven sabbatsjaren tellen, zeven keer zeven jaar, zodat de perioden van de zeven sabbatsjaren negenenveertig jaar voor u zijn. Dan moet u in de zevende maand, op de tiende dag van de maand, bazuingeschal laten klinken. Op de Verzoendag moet u de bazuin in heel uw land laten klinken. U moet het vijftigste jaar heiligen en vrijlating in het land uitroepen voor alle bewoners ervan. Het is jubeljaar voor u: ieder zal terugkeren naar zijn eigen bezit en ieder zal terugkeren naar zijn familie. Elk vijftigste jaar moet jubeljaar voor u zijn. U mag dan niet zaaien, niet oogsten wat er na uw laatste oogst nog opkomt, en de druiven van uw ongesnoeide wijnstok mag u niet plukken, want het is jubeljaar. [...] Overeenkomstig het aantal jaren vanaf het jubeljaar moet u van uw naaste kopen en overeenkomstig het aantal opbrengstjaren moet hij het aan u verkopen. Bij een groot aantal jaren moet u de prijs ervan hoger stellen, en bij een klein aantal jaren moet u de prijs ervan verlagen, want hij verkoopt u het aantal opbrengsten. En niemand mag zijn naaste uitbuiten. Vrees echter uw God, want Ik ben de HEERE, uw God. ... En wanneer u zegt: Wat moeten wij in het zevende jaar eten? Zie, wij mogen niet zaaien en onze opbrengst niet inzamelen! - dan zal Ik Mijn zegen over u in het zesde jaar gebieden, zodat het een opbrengst geeft, genoeg voor drie jaar, zodat u het achtste jaar opnieuw kunt zaaien, terwijl u van de oude opbrengst kunt eten tot het negende jaar toe. Tot de nieuwe opbrengst van het land binnenkomt, kunt u van de oude eten.”*

UIT HET LEVEN

Het jubeljaar grijpt terug op de bevrijding uit Egypte: iedereen begint weer opnieuw. Ingeslopen fouten, vastgeroeste situaties worden ongedaan gemaakt. Na 7x7 jaar is er een frisse start voor iedereen. Geen wonder dus dat het jubeljaar begint op de Grote Verzoendag: een jaar lang leven vanuit de verzoening, vanuit de vergeving. Een jaar lang beseffen: ik krijg opnieuw de kans. Maar ook: de economie komt niet in een recessie, want de prijzen liggen vast: een akker kost een x-bedrag maal het aantal jaren tot het jubeljaar. Hoe dichterbij het Jubeljaar hoe lager de prijs. Of het ooit in de praktijk is gebracht? Geen idee, maar dat het heilzaam is, is zeker.

In Luk. 4:19 zegt Jezus dat Hij de vervulling brengt van deze woorden. En dus: iedereen mag opnieuw beginnen. Door Hem gaan we terug naar het begin. Sinds Hem is het tijd om ons te bezinnen op onze relatie met God. Niet even, maar een heel jaar en iedereen moet dat ervaren door vrij te zijn of te worden. Niet alleen van zonde maar ook van alle andere banden die een mens knellen. Bodem, dieren, mensen - vriend en vijand - alles krijgt rust en mag leven van wat vanzelf opkomt. Wat een zegen legt God in zo'n jaar lang rust.

Door Jezus horen we de rem te zetten op het steeds meer en meer. Hij leert ons zo bescheiden te zijn, te worden en tevreden te zijn met wat 'genoeg' is. Dat is zo heilzaam voor jezelf.

Door Hem leren we dat we elkaar ook tekortdoen als onze jacht op meer niet te stoppen is. En dus doen we onszelf te kort. En daarmee tegelijk ook onze God. En kun je dat verantwoorden op weg naar HET Paasfeest?

UITSPRAAK

Bevrijding vraagt om herhaling: anders zie je niet meer wat vandaag nieuwe onvrijheid en nieuw onrecht is.

UITDAGING

Benoem voor jezelf jouw jacht naar meer en besluit wat je daarmee gaat doen. Bepaal in hoeverre genoeg voor jou ook echt genoeg is.

Dag 21

Weekthema: Sabbats- en jubeljaar

Dag 21 vrijdag 29 maart 2019

Dagthema: *Jubeljaar nu*

Door Gé Drayer

UIT DE BIJBEL

Lukas 4:17-22 *“En aan Hem werd het boek van de profeet Jesaja gegeven, en toen Hij het boek opengedaan had, vond Hij de plaats waar geschreven stond: De Geest van de Heere is op Mij, omdat Hij Mij gezalfd heeft; Hij heeft Mij gezonden om aan armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen wie gebroken van hart zijn, om aan gevangenen vrijlating te prediken en aan blinden het gezichtsvermogen, om verslagenen weg te zenden in vrijheid, om het jaar van het welbehagen van de Heere te prediken. En toen Hij het boek dichtgedaan en aan de dienaar teruggegeven had, ging Hij zitten, en de ogen van allen in de synagoge waren op Hem gevestigd. Hij begon tegen hen te zeggen: Heden is deze Schrift in uw oren in vervulling gegaan. En zij betuigden Hem allen hun instemming en verwonderden zich over de woorden van genade die uit Zijn mond kwamen, en zij zeiden: Is Hij niet de Zoon van Jozef?”*

UIT HET LEVEN

Eens in de vijftig jaar ging de bezem door de samenleving. Jezus zegt ons: ik haal de bezem niet alleen door de samenleving, maar ook door jouw leven. Vanaf nu mag jij opnieuw beginnen. Niet pas na 49 jaar, maar elke dag weer. Jezus zegt: vandaag laat ik je oren tuiten. Ik laat zelfs ieder mens, ook jouw ‘vijand’, opnieuw beginnen. Elke dag opnieuw leven vanuit de rust dat het volbracht is. Dat genoeg, genoeg is.

Wie dat gelooft, leeft daaruit. Hoe moeilijk dat ook is - en geloof me dat is het! Want dat heeft gevolgen voor je strijd tegen de armoede om je heen: je inzet is onmisbaar, geestelijk én materieel. Dat heeft gevolgen voor hoe je met je geld omgaat: het is je gegeven door je Heer en dus ook te besteden tot Zijn eer. Dat heeft gevolgen voor hoe je met je geld iemand helpt: hij moet het hoofd boven water kunnen houden. Dat heeft gevolgen voor de manier waarop je omgaat met personeel en met meerderen: je hebt hen altijd weer respect te tonen!

God komt in Christus op voor de menselijke waardigheid van *ieders* bestaan. Ik heb jaren in een situatie geleefd en gewerkt waar discriminatie de gewoonste zaak van de wereld was. Dan komt het op hele kleine dingen aan waaruit blijkt of je echt respect voor ieder mens hebt: de ander een kopje thee geven in een kopje waar een stukje af is, bepaalt dan of je dat serieus meent of niet. Respect hebben voor al het zwakke en kwetsbare luistert net zo nauw. Je houding en lichaamstaal laten vaak al zien of het je ernst is of niet. Behandel en ga met de ander om, zoals je zelf behandeld wil worden, zelfs al is het een vreemdeling of een kind. En vooral: draag het leed met hen mee en spreek de veroorzakers erop aan. Ook dat is het resultaat van Pasen vieren!

Kortom, Gods bevrijding raakt ook vandaag ons sociale en economische leven, net zoals het ons geestelijk leven raakt: dat hoort in balans te zijn omdat het Pasen is geweest.

UITSPRAAK

Een mens wordt echt vrij als God Zijn Heer is!

UITDAGING

Bedenk waar in jouw leven die balans zoek is en probeer die vanaf vandaag te herstellen.

Dag 22

Weekhema: Sabbats- en jubeljaar

Dag 22 zaterdag 30 maart 2019

Dagthema: *Gods economie*

Door Gé Drayer

UIT DE BIJBEL

1 Corinthiërs 13:3 *“En al zou ik al mijn bezittingen uitdelen tot levensonderhoud van de armen, en al zou ik mijn lichaam overgeven om verbrand te worden, maar ik had de liefde niet, het baatte mij niets.”*

UIT HET LEVEN

Het vermogen om liefde te geven en te ontvangen is de hoogste en meest belangrijkste gave die God ons schenkt. Met drastische voorbeelden laat Paulus ons dat hier in dit hoofdstuk zien: de waarde van ons handelen is altijd weer afhankelijk van onze liefde. Ook al weten we niet om welke reden(en) iemand bepaalde dingen doet, je kunt wel nadenken over je eigen handelen en vaststellen of je door liefde gemotiveerd wordt. En of het liefde oproept! Ook al doe je nog zoveel goeds voor een ander en ook al zet je jezelf zonder enig voorbehoud in voor een ander, als je het uit egoïsme doet en niet uit oprechte liefde voor die ander, dan stelt het niets voor. Het levert je niets extra's op voor je geloof, hooguit voor je gevoel... Leef dus in die liefde, uit die liefde en betoon liefde dag aan dag!

UITSPRAAK

Wie liefdeloos is, is goddeloos, want God is liefde.

UITDAGING

Bedenk waar en hoe jij in contact met anderen, hen kunt laten genieten van jouw liefde voor God.

Week 5

Dag 23

Weekthema: **Geld en geluk**

Dag 23 maandag 1 april 2019

Dagthema: *Keuze tussen God en mammon*

Door Ben Lankhaar

UIT DE BIJBEL

Lukas 16:11-12 *“Als u dan wat betreft de onrechtvaardige mammon niet trouw bent geweest, wie zal u het ware toevertrouwen? En als u wat betreft het goed van een ander niet trouw bent geweest, wie zal u het uwe geven?”*

UIT HET LEVEN

We kennen allemaal wel de tekst dat we niet God en de Mammon tegelijkertijd kunnen dienen. Die logica die gaat er bij mij wel in. Iets kan niet tegelijkertijd helemaal wit en helemaal zwart zijn. De keuze is toch eenvoudig? We willen toch God dienen? Maar met de Bijbeltekst hierboven voel ik me een stuk minder comfortabel. Ik ben me er lang niet altijd van bewust dat alles wat ik heb door God aan mij is toevertrouwd. Ik maak wel bewuste keuzes, maar een subliem rentmeester kan ik mezelf niet noemen. Financiën is sowieso al niet mijn ding. Ben ik daarin trouw geweest? Heel pijnlijk heb ik moeten ervaren dat de Mammon op slinkse manieren toch grip op mij had. Het gaf me zekerheden buiten Christus ook al dacht ik dat dit niet zo was. Krijgen we niet allemaal een warm gevoel bij het begrip ‘financiële zekerheid’? We worden in ieder geval gewaarschuwd voor de Mammon. Bouw niet op de schijnzekerheden die de Mammon ons voor ogen houdt, maar laten we onze zekerheid in Christus vinden. Dat is makkelijker gezegd dan gedaan.

UITSPRAAK

Ik geloof en wil U dienen, kom mijn ongeloof en mijn onmacht te hulp.

UITDAGING

Ga voor jezelf na wat financiële zekerheid voor jou betekent. Brengt het jou aan het wankelen als deze zekerheid weg zou vallen? Dan kan het zijn dat je op de Mammon vertrouwt en daarmee op zand bouwt. Laat je geld je bij Christus brengen en bouw op Hem.

Dag 24

Weekthema: **Geld en geluk**

Dag 24 dinsdag 2 april 2019

Dagthema: *De ware schat*

Door Ben Lankhaar

UIT DE BIJBEL

Mattheüs 13:45-46 *“Ook is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een koopman die mooie parels zoekt. Toen hij één parel van grote waarde gevonden had, ging hij heen en verkocht alles wat hij had, en hij kocht hem.”*

UIT HET LEVEN

Van deze korte gelijkenis heb ik een lange tijd gedacht dat Jezus, en wat Hij voor ons heeft gedaan, wordt bedoeld met ‘die mooie parels’. Wij zouden dan de koopman zijn die het Evangelie gevonden heeft en er alles voor over heeft om het te ‘krijgen’. Deze gelijkenis heb ik menigmaal aangehaald om aan iemand duidelijk te maken hoe waardevol de schat van het Evangelie is en hoe waardevol Christus voor mij is. Ik had er eigenlijk nooit echt bij stilgestaan, maar deze uitleg roept wel wat vragen op. Ligt het in mijn natuur om Hem te zoeken? Zelfs nu ik Hem beter ken dan eerst, moet ik belijden dat dit niet het geval is. Daarnaast is het de vraag wat ik aan waarde in te brengen heb om de onschatbare waarde van het Evangelie te kunnen verkrijgen. Het Evangelie, onze redding, is toch niet te koop? Onlangs las ik een andere uitleg. Daarin was Jezus de koopman die ons zoekt. In Zijn ogen zijn wij zo waardevol dat Hij alles voor ons over had. Dat is een pure genadegave. Om stil van te worden.

UITSPRAAK

Wij zijn de duurbetaalde schat van Christus.

UITDAGING

Probeer je een beeld te vormen van hoe groot jouw financiële vermogen is en wat je daarnaast nog allemaal hebt. Dank God voor wat je uit Zijn hand ontvangen hebt en dank God voor het kostbaarste wat je uit Zijn hand ontvangen hebt: Zijn Zoon.

Dag 25

Weekthema: **Geld en geluk**

Dag 25 woensdag 3 april 2019

Dagthema: *Geld als middel*

Door Ben Lankhaar

UIT DE BIJBEL

1 Timotheüs 6:10 *“Want geldzucht is de wortel van alle kwaad. Door daarnaar te verlangen, zijn sommigen afgedwaald van het geloof, en hebben zich met vele smarten doorstoken.”*

UIT HET LEVEN

Volgens mij begeef ik me nu op glad ijs. Praten over de plaats die geld in ons hart kan innemen kan namelijk heel gevoelig liggen. Het kan akelig dichtbij komen. Wellicht liggen onze eigen hebzuchtige motieven verborgen onder allerlei slim bedachte argumenten, zonder dat we het zelf doorhebben. Probeer maar eens in dit mijnenveld uit te vogelen of onze motieven rondom geld wel zuiver zijn. Durf ik eerlijk te kijken naar wat er in mijn hart leeft? Ben ik wel in staat om het van mezelf te zien? Zit er diep in mijn hart toch dat verlangen om rijk te worden of om in ieder geval genoeg te hebben om geen zorgen te hebben en te kunnen voorzien in wat mijn hart begeert? Probeerde ik keuzes voor mezelf goed te praten door maar niet te hard te begeren en door met mijn overvloed ook nog wat goeds te doen? God ziet ons hart aan. Niet alleen wat er in ons hart leeft als we geld besteden, maar ook wat er in ons hart leefde toen we aan geld kwamen. We kunnen God eren, zowel in hoe we geld verdienen, als in hoe we dat geld gebruiken. We worden gewaarschuwd als geld het doel is in ons hart. Maar als geld slechts een bijrol speelt, dan kan het als middel bijdragen aan de hoofdrol, die Jezus heeft in ons leven. Dat is leven tot Zijn eer!

UITSPRAAK

De dubbele waarde van geld: zowel verkrijgen als uitgeven tot Gods eer.

UITDAGING

Heb je veel geld, vraag jezelf dan af wat je gedaan of gelaten hebt om daaraan te komen. Wat heeft het gekost? Verlang je naar meer geld, vraag jezelf dan af wat je zou doen of laten om daaraan te kunnen komen. Wat zou het jou kunnen kosten?

Dag 26

Weekthema: **Geld en geluk**

Dag 26 donderdag 4 april 2019

Dagthema: *Belasting - last en lastig?*

Door Ben Lankhaar

UIT DE BIJBEL

Mattheüs 22:21b *“Geef dan aan de keizer wat van de keizer is en aan God wat van God is.”*

UIT HET LEVEN

We betalen in Nederland voor van alles en nog wat belasting. Ik heb er, misschien wel ter zelfbescherming, weinig emoties bij. Betalen en doorgaan, dat is het toch het minst pijnlijk. Je gaat in ieder geval niet uitgebreid stilstaan bij het feit dat een aanzienlijk deel van je inkomen op gaat aan belastingen. Daar staat weliswaar wel wat tegenover, maar of ‘onze’ belastingcenten nu altijd wel zo verstandig besteed worden, is maar de vraag. Ik zou het toch beter weten te besteden. Daarnaast zijn er toch ook genoeg plannen van de overheid die niet rijmen met wat er in de Bijbel staat? Is het dan verkeerd om belasting te betalen? Genoeg redenen om wat creatief te zijn, misschien eens wat zwart te werken, wat te schuiven met de cijfers of net even de grens over te gaan in ons voordeel. We hebben toch voldoende redenen om dit voor onszelf te kunnen rechtvaardigen? Het wordt toch wel erg ingewikkeld zo. Is het geoorloofd om de vijand van Gods volk, de keizer, belasting te betalen? Jezus geeft met Zijn antwoord helderheid. Hij doorzag de list en ging met zijn reactie zowel niet tegen God in als tegen de keizer. De Bijbel laat zien dat belasting betalen geen keuze is, maar een daad van gehoorzaamheid. Gehoorzaam aan het gezag dat God over ons aanstelt en geef God de eer.

UITSPRAAK

Romeinen 13:7 *“Geef dus aan allen wat u verschuldigd bent: belasting aan wie belasting, tol aan wie tol, ontzag aan wie ontzag, eer aan wie eer toekomt.”*

UITDAGING

Lees vandaag Romeinen 13:1-7.

Dag 27

Weekthema: **Geld en geluk**

Dag 27 vrijdag 5 april 2019

Dagthema: *Hoe geld gelukkig kan maken*

Door Ben Lankhaar

UIT DE BIJBEL

1 Kronieken 29:9 *“Het volk was verblijd over hun vrijwillig geven, want zij gaven met een volkomen hart vrijwillig aan de HEERE. Ook koning David verblijdde zich in hoge mate.”*

UIT HET LEVEN

Bij gelukkig worden van geld, denken we wellicht aan hoe prettig het is als je geen zorgen hoeft te hebben over geld. Hoe fijn is het als je niet ieder dubbeltje hoeft om te draaien en heel veel moet laten om rond te komen. Geld en geluk hebben echt wel wat te maken met elkaar. Let wel op, want we hebben de neiging om deze waarde van geld flink te overschatten. Bij de vrijwillige gave voor de tempelbouw zien we bij koning David een vorm van geluk die van een totaal andere orde is. De vreugde die hij en het volk hadden om wat ze met een volkomen hart vrijwillig gegeven hadden, is onbeschrijfelijk. Ik word er al blij van als ik deze geschiedenis lees in 1 Kronieken 29, laat staan hoe de blijdschap geweest was als je toen één van die volksgenoten geweest zou zijn. De vreugde bij David is zo groot dat hij niet anders kan dan God hiervoor loven en prijzen. David verblijdt zich al in hoge mate over wat er gebeurd is, maar zijn blijdschap is nog groter omdat hij beseft dat het God zelf is die dit mogelijk gemaakt heeft. In 1 Kronieken 29:14 staat: *“Want wie ben ik, en wat is mijn volk, dat wij de kracht zouden hebben om vrijwillig te geven zoals dit? Want van U is alles, en uit Uw hand hebben wij het U gegeven.”* Diep ontzag voor God en verwondering en vreugde over wie Hij is en wat hij voor ons doet en gedaan heeft. Denk bijvoorbeeld aan Pasen.

UITSPRAAK

Als je met hetgeen je van God ontvangen hebt tot een zegen voor anderen mag zijn, dan heb je geluk in het kwadraat. Onbetaalbaar!

UITDAGING

Maak van het gebed in vers 14 jouw persoonlijke gebed en bedenk voor welke giften die je gegeven hebt, je God de eer mag geven.

Dag 28

Weekthema: **Geld en geluk**

Dag 28 zaterdag 6 april 2019

Dagthema: *Zichtbaar geloof*

Door Ben Lankhaar

UIT DE BIJBEL

Markus 12:43 *“En toen Hij Zijn discipelen bij Zich geroepen had, zei Hij tegen hen: Voorwaar, ik zeg u dat deze arme weduwe er meer ingeworpen heeft dan allen die iets in de schatkist geworpen hebben.”*

UIT HET LEVEN

We kunnen ons voorstellen dat een omstander die deze geschiedenis zo heeft aangezien, onder de indruk was van wat de rijken gaven. Misschien wel doordat deze gevers goed lieten zien wat ze gaven. Dat weten we niet, maar we lezen wel dat Jezus zag hoeveel zij in de schatkist wierpen. Hij veroordeelt hen niet, maar Hij maakt wel duidelijk dat de arme weduwe meer gegeven heeft dan hen. Dat was niet zichtbaar aan de hoeveelheid die ze gaf, of aan haar kleren. Nee, Jezus zag haar hart aan. Het is duidelijk dat we met ons handelen en wandelen een getuigenis kunnen afgeven van ons geloof, maar kennelijk zegt wat we kunnen zien van het gedrag van anderen lang niet alles. Goede daden zijn mooi, maar wat er in ons hart speelt is bepalend voor de eeuwigheidswaarde. Het zijn de vruchten van de Heilige Geest die in ons hart werkt, die waardebepalend zijn. In Galaten 5:22 staat: *“De vrucht van de Geest is echter: liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, zelfbeheersing.”* Als deze vrucht onze handelen en wandelen draagt, dan zal voor anderen God daar doorheen zichtbaar zijn.

UITSPRAAK

God ziet het hart aan. Neem de tijd om dat ook te doen.

UITDAGING

Ken je iemand in de kerk die wat meer op de achtergrond actief is? Mag ik je uitdagen om die persoon een keer een compliment te geven en te vragen wat hem of haar drijft om zich zo in te zetten?

Week 6

Dag 29

Weekthema: **Tienden**

Dag 29 maandag 8 april 2019

Dagthema: *Tienden als goddelijke instelling*

Door Gé Drayer

UIT DE BIJBEL

Genesis 14:19-20 *“En Melchizedek zegende Abram en zei: Gezegend zij Abram door God, de Allerhoogste, Die hemel en aarde bezit! En geloofd zij God, de Allerhoogste, Die overgeleverd heeft uw tegenstanders in uw hand! En Abram gaf hem van alles een tiende deel.”*

UIT HET LEVEN

Hebzucht en macht staan net als in Genesis 14 ook in onze samenleving dikwijls tegenover vrede en gerechtigheid. Al zijn ze in onze tijd minder makkelijk van elkaar te onderscheiden dan in dit hoofdstuk. Abram kiest ronduit voor de kant van vrede en gerechtigheid en heeft niets op met hebzucht en macht. Vandaar dat hij geen enkele moeite heeft ‘tienden’ weg te geven aan de koning die in naam van de Allerhoogste zorgt dat er vrede en gerechtigheid blijft heersen in zijn gewelddadige tijd. Wat zou het mooi zijn als het tegenwoordig ook zo zou zijn.

Een ding moet daarbij wel gezegd worden: Gods eigen Zoon brengt vrede en gerechtigheid. Nee, dat zie je niet zo duidelijk als we zouden willen. Misschien ook omdat nogal wat van Zijn volgelingen daar moeite mee lijken te hebben. Maar wie zegt zich te laten leiden door Hem, hoort te weten dat die vrede en gerechtigheid zijn deel zijn en zullen worden. Daarom zou het geven van ‘tienden’ voor hen geen probleem horen te zijn: ze hebben al het andere immers toch al ‘in bruikleen’.

UITSPRAAK

Maleachi 3:10 *“Beproof Mij toch hierin, zegt de HEERE van de legermachten, of Ik niet de vensters van de hemel voor u zal openen, en zegen over u zal uitgieten, zodat er geen schuren genoeg zullen zijn als u Mij uw tienden geeft.”*

UITDAGING

Onze Heer heeft recht op mij en alles wat ‘van mij’ is. Hoe kan jij dat in de praktijk brengen?

Dag 30

Weekthema: **Tienden**

Dag 30 dinsdag 9 april 2019

Dagthema: *Joodse kijk op tienden*

Door Gé Drayer

UIT DE BIJBEL

Lukas 11:42 *“Maar wee u, Farizeeën, want u geeft tienden van de munt en de wijnruit en van alle kruiden, maar u gaat voorbij aan het recht en aan de liefde van God. Deze dingen zou men moeten doen en die andere dingen niet nalaten.”*

UIT HET LEVEN

Jezus is tegenover de joodse leidinggevenden altijd heel direct. Hier veegt hij de vloer aan met hun voldoen aan zelfs de kleinste regeltjes van de wet uit eigenbelang en eerzucht. In feite legt Hij de vinger op het scherpe contrast in hun leven: van buiten vlekkeloos, maar van binnen dor en doods. In hun ijver om aan de letter van de wet te voldoen hebben ze geen oog voor Gods recht en liefde. Erger nog: daarmee misbruiken ze hun positie en ambt en zijn ze geen ‘reclame’ voor het dienen van God. Het trieste is dat ze zichzelf daarmee geestelijk uithongeren zonder dat ze het doorhebben.

Soms kom je mensen tegen die ook zo zijn. Zo uit balans, dat het pijn doet. Soms kom je mensen tegen die zo in balans zijn, die zo mens uit één stuk zijn, dat het je blij en klein maakt. En je bij jezelf denkt: was ik ook maar zo.

Let wel: God eist het niet van ons, Hij vraagt het van ons. Hem dienen met heel mijn hart, mijn kennen en mijn kunnen - met alles wat ik heb - Hem eer geven, dag aan dag.

UITSPRAAK

Veel sociale media stimuleren je om je zelf beter voor te doen dan je bent.

UITDAGING

Hoe groot is de tegenstelling tussen jouw binnen- en jouw buitenkant? Maak een lijstje van die zaken die daarom gecorrigeerd moeten worden en maak een realistisch plan om daaraan uitvoering te geven.

Dag 31

Weekthema: **Tienden**

Dag 31 woensdag 10 april 2019

Dagthema: *Gerechtigheid en geven*

Door Gé Drayer

UIT DE BIJBEL

Psalm 15:1-2 *“HEERE, wie zal verblijven in Uw tent? Wie zal wonen op Uw heilige berg? Hij die oprecht wandelt en gerechtigheid beoefent, die met zijn hart de waarheid spreekt.”*

UIT HET LEVEN

Meedoen aan de Tour de France kan alleen als je daarvoor de benodigde kwaliteiten hebt. Meedoen aan de Alpe d’HuZes mag je alleen als je minimaal € 2.500 meebrengt. Eerst moet de organisatie ervan overtuigd zijn dat je daaraan voldoet en dan pas mag je meedoen. Wonen bij God, Zijn heilige berg beklimmen kan ook alleen als je kwalificeert. De gevraagde kwalificaties zijn dat je in je leven blijk geeft dat je weet wat goed en opbouwend is voor de ander. Dat jij je oprecht, eerlijk, onberispelijk en vroom opstelt tegenover je medemens en de schepping. Zo strijkt deze psalm ons vandaag heerlijk tegen onze haren in: want wie kan dat, wil dat, volbrengt dat? En iemand kan zelfs zeggen dat het helemaal niet daarom gaat... Je kunt daar samen een mooie, hopelijk stevige, boom over op zetten. Feit blijft dat als je bij God wilt behoren je daar hard voor zult moeten werken:

- Op je hart letten (wil ik me daar echt wel voor inzetten?),
- Op je woorden letten (ze moeten vertolken wat er in je hart leeft),
- Maar voor alles: Jezus als ‘kopman’ accepteren en volgen: anders wordt het echt niets!

Geloven en daaruit leven heeft meer weg van een wielervedstrijd dan je misschien zou willen.

UITSPRAAK

Openbaring 3:20b *“Als iemand Mijn stem hoort en de deur opent, zal Ik bij hem binnenkomen en de maaltijd met hem gebruiken en hij met Mij.”*

UITDAGING

Vraag je zelf af: besef ik voldoende wat ik van anderen verwacht? Is mijn denken en handelen gericht op de bevrijding van mensen met wie ik omga? Train jezelf om de wedstrijd te volbrengen, ook in het delen van dat wat je ontvangen hebt.

Dag 32

Weekthema: **Tienden**

Dag 32 donderdag 11 april 2019

Dagthema: *Jezus en de tienden*

Door Gé Drayer

UIT DE BIJBEL

Lukas 18:14b *“Want ieder die zichzelf verhoogt, zal vernederd worden en wie zichzelf vernedert, zal verhoogd worden.”*

UIT HET LEVEN

Stel u voor: twee mensen die de samenkomst van Gods gemeente binnen komen. De een weet zich er thuis. Heeft er zijn (goede) contacten. Ziet zichzelf vooral als een geslaagd mens. Hij weet hoe zaken in elkaar steken en straalt dat daar ook uit. Ook tegenover zijn Heer. Hij zegt: ‘Heer, hier ben ik.’ Maar de Heer zei niets terug en liet hem vertrekken. De ander komt ook binnen maar wordt er haast met de nek aangekeken. Voelt zich er niet echt op zijn gemak. Is eigenlijk nog steeds een buitenstaander. Hij voelt zich minderwaardig, ook tegenover God, om wie hij is en wat hij betekent. Maar hij is op zoek omdat hij beseft: het is mijn eigen schuld.

Wie maakt het meest aanspraak op ‘farizeeër-zijn’?

Op wie lijkt jij, al is het maar ‘een klein beetje’?

UITSPRAAK

Het gaat er niet om hoeveel je geeft, maar vanuit welke intentie je geeft ... en dat mag best veel zijn.

UITDAGING

Bevraag je zelf vandaag - en in 't vervolg minstens één keer per week - op de motivatie waarom je iets doet, zegt en geeft. Bid dat Gods Geest je helpt om je slechte motivatie uit te bannen en oprecht te zijn in wat je geeft etc.

Dag 33

Weekthema: **Tienden**

Dag 33 vrijdag 12 april 2019

Dagthema: *Blijmoedig geven*

Door Gé Drayer

UIT DE BIJBEL

2 Corintiërs 9:7 *“En dit zeg ik: Wie karig zaait, zal ook karig oogsten; en wie zegenrijk zaait, zal ook zegenrijk oogsten. Laat ieder doen zoals hij in zijn hart voorgenomen heeft, niet met tegenzin of uit dwang, want God heeft een blijmoedige gever lief.”*

UIT HET LEVEN

Een betere motivatie om van harte, blijmoedig en royaal te geven heb ik nog nooit gelezen of gehoord: deze eerste oproep onder gelovigen om een interkerkelijke hulpverleningsactie te houden (Paulus zamelde met verschillende gemeentes geld in voor de armen in Jeruzalem, zie Cor. 8-9; 1 Cor. 16; Gal. 2). Er is niets meer en niets minder aan de hand als we geven van wat we ontvangen hebben: God schenkt ons alles, zelfs zijn eigen Zoon. Wie zich dat beseft en eigen maakt, hoort nooit meer moeite te hebben om te geven en te ontvangen. Dat geven en ontvangen strekt zich uit naar geloofsgenoten, maar ook naar ieder die daarbuiten staat. Er wordt ons liefdevol, vriendelijk en dringend gevraagd om elkaar te dienen en elkaar liefdevolle daden te betonen: onderling in de kerk en in de wereld. Toezien op elkaar en weet hebben van elkaars behoeften en noden, met als doel elkaar te helpen, de samenleving te dienen en kerk voor anderen te zijn. Onze Donateur representeren bij de mensen en de mensen representeren bij Hem - uit liefde voor Hem.

UITSPRAAK

We vinden het idee van dienen mooi, totdat iemand ons behandelt als knecht.

UITDAGING

Het is Gods bedoeling dat je ‘iets’ doet om Hem te representeren: zoek uit wat dat voor jou vandaag betekent en breng dat in de praktijk.

Dag 34

Weekthema: **Tienden**

Dag 34 zaterdag 13 april 2019

Dagthema: *Zaaien en oogsten*

Door Gé Drayer

UIT DE BIJBEL

Mattheüs 6:26 - *“Kijk naar de vogels in de lucht: zij zaaien niet en maaien niet, en verzamelen niet in schuren; uw hemelse Vader voedt ze evenwel; gaat u ze niet ver te boven?”*

Handelingen 20:35 - *“Ik heb u in alles laten zien dat men, door zo te arbeiden, het moet opnemen voor de zwakken en de woorden van de Heere Jezus in herinnering moet houden, namelijk dat Hij gezegd heeft: Het is zaliger te geven dan te ontvangen.”*

UIT HET LEVEN

Dat gevleugelde woord van Paulus vind je niet direct zo terug in de Bijbel als woord van Jezus. Maar blijkbaar werd het in Paulus' tijd zo wel verteld. Paulus voorzag zelf in zijn levensonderhoud: hij maakte tenten. Hij heeft, weten we uit zijn brieven, nooit op de zak van een ander geteerd, maar zelf z'n broek opgehouden. Zo belangrijk vond hij zijn werk als apostel dat hij niet van anderen afhankelijk wilde zijn voor zijn verzorging. En door zijn inkomsten kon hij ook regelmatig anderen bijstaan. Zijn klanten moeten vooral soldaten zijn geweest: die moesten hun eigen uitrusting meenemen als ze ergens gestationeerd werden. Zo kon hij makkelijk het Grote Nieuws van genade en verlossing doorgeven. Hij heeft zich niet beroepen op 'de omstandigheden', 'de pijn' of 'de moeite', zelfs niet op 'de tijd'. Hij heeft mensen altijd gerespecteerd zoals ze waren. Hun 'zwakheid' (wat dat dan ook mag zijn) heeft hij niet als excuus gebruikt. Hij heeft zichzelf gegeven als levend voorbeeld dat alles in z'n leven ten dienste staat van God, zelfs tenten in elkaar zetten.

En dat is wat we moeten bedenken als we het hebben over geven en ontvangen: ben ik bereid mezelf - volledig - te geven, of niet? Want, zeg nou zelf, vaak is het prettiger te krijgen dan om weg te geven. Dat is menselijk en het zit er al heel vroeg in. Maar sinterklaas spelen is niet wat God vraagt. Hij vraagt wel of je de ander die in de knel zit - hoe dan ook - bij wilt staan. In dat geval is de belofte zeker dat je rijker wordt van dienen, van het doorgever-zijn.

UITSPRAAK

Je daden zeggen meer over je dan je woorden (actions speak louder than words)!

UITDAGING

Denk na over de vraag hoe jij de ander en je omgeving laat genieten van jouw dienst aan, jouw liefde voor je Heer?

Week 7

Dag 35

Weekthema: **Stille week**

Dag 35 maandag 15 april 2019

Dagthema: *Geld of God?*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Markus 11:15-17 *En zij kwamen in Jeruzalem; en toen Jezus de tempel binnengegaan was, begon Hij hen die in de tempel verkochten en kochten, naar buiten te drijven; en de tafels van de wisselaars en de stoelen van hen die de duiven verkochten, keerde Hij om, en Hij liet niet toe dat iemand enig voorwerp door de tempel droeg. En Hij gaf onderwijs en zei tegen hen: Staat er niet geschreven: Mijn huis zal een huis van gebed genoemd worden voor alle volken? Maar u hebt er een rovershol van gemaakt.*

De laatste week van de veertigdagentijd staat in het teken van de lijdensweek. Vanwege het karakter van deze meditatie concentreren wij ons deze week op de gebeurtenissen in de laatste week van Jezus als mens op aarde in het licht van ons omgaan met geld en bezit. Volgens de synoptische evangeliën (Mattheüs 21:12v, Markus 11:15-18 en Lukas 19:45-46) vond de tempelreiniging plaats aan het begin van deze week. Jezus citeert hier Jesaja 56:7. Hij ergert zich klaarblijkelijk dat het laatste gedeelte van de tempel waar ook de heidenen nog mogen komen, ontsierd wordt door handel en winstbejag.

UIT HET LEVEN

Levendig herinner ik mij de discussie die plaatsvond in de kerk van mijn vrouw in Genk, België. Achterin de zaal was daar een boekentafel waar na de eredienst christelijke lectuur werd verkocht. “Dat is als handeldrijven in de tempel,” was de mening van sommige gelovigen. De vergelijking van de boekentafel in de kerk, waar men stichtelijke lectuur verkoopt en meestal vrijwilligers dienstdoen, met de op geldbeluste wisselaars in de tempel in Jeruzalem vond en vind ik wel erg ver gaan. De les die wel relevant is naar aanleiding van de Bijbeltekst van vandaag is dat er tijden en plaatsen zijn, waar we ons moeten richten op God en het even niet past om met geld en winstbejag bezig te zijn. Merkwaardig genoeg heb ik diezelfde ongepastheid enkele malen meegemaakt bij de Klaagmuur in Jeruzalem. Gelovigen steken daar briefjes in de muur met gebeden en dankzeggingen. Een bijzondere plek, waar ik mij graag afzonder om even met mijn God te spreken. Verschillende keren ben ik juist daar aangesproken door orthodoxe Joden, die mij vroegen of zij mij mochten zegenen. Niets verkeerd mee toch? Dat dacht ik ook. Maar na hun zegening, die soms gepaard ging met het binden van een rood draadje om mijn pols, kwam de aap uit de mouw. Of ik ook een donatie wilde geven aan een of ander diaconaal werk? Dan moet ik toch denken aan de les die Jezus Zijn discipelen meegaf: *“U hebt het voor niets ontvangen, geef het voor niets.”* (Mattheüs 10: 8). Er is niets verkeerd aan winst maken als dat op een eerlijke manier is verworven en het is nog beter als die winst aan goede doelen wordt besteed. Maar als we Zijn goede nieuws verkondigen, dan gaat het om het herstellen van de relatie tussen God en mens. Dat is zo een grote winst, dat al het andere daarbij vergeleken in het niet valt.

UITSPRAAK

“Wat zal het een mens baten als hij heel de wereld wint en aan zijn ziel schade lijdt?”

– Jezus Christus (Markus 8:36)

UITDAGING

Het is een goed Nederlands gebruik om in het voorjaar een grote schoonmaak te houden. Bij de Joden doen zij dat kort voor het Pesach (Pasen) feest. Ook in ons geestelijk leven

verzamelen wij ongemerkt veel vuil. Dit is een goede tijd om grote schoonmaak te maken in ons hart. Laat Jezus biddend toe om in je eigen tempel (1 Korinthe 6:19) grote schoonmaak te houden en je te heiligen voor Hem.

Dag 36

Weekthema: **Stille week**

Dag 36 dinsdag 16 april 2019

Dagthema: *Vrucht dragen*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Mattheüs 21:18-22 *'s Morgens vroeg, toen Hij terugkeerde naar de stad, kreeg Hij honger. En toen Hij een vijgenboom langs de weg zag, ging Hij ernaartoe en vond er niets aan dan alleen bladeren. Hij zei tegen hem: Laat er aan u geen vrucht meer groeien in eeuwigheid! En de vijgenboom verdorde onmiddellijk. Toen de discipelen dat zagen, verwonderden zij zich en zeiden: Hoe is de vijgenboom zo ineens verdord? Maar Jezus antwoordde en zei tegen hen: Voorwaar, Ik zeg u: Als u geloof had en niet twijfelde, zou u niet alleen doen wat er met de vijgenboom is gedaan, maar zelfs als u tegen deze berg zou zeggen: Word opgeheven en in de zee geworpen, dan zou het gebeuren. En alles wat u in het gebed vraagt, in geloof, zult u ontvangen.*

De dag na de tempelreiniging vindt deze merkwaardige objectles plaats. Het was de tijd van het jaar dat de vijgenboom vijgen zou moeten produceren. Op dezelfde wijze mag ook van ons verwacht worden dat wij op zekere tijd vrucht voortbrengen, want over de ranken aan de wijnstok zegt Jezus: *Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen is.* (Johannes 15:5)

UIT HET LEVEN

Zoals ik al eerder schreef ben ik een echte stadjongen uit de Amsterdamse Jordaan. In 1982 was ik inmiddels 31 jaar oud, getrouwd en had ik twee kinderen. Wij huurden een nieuw opgeleverd huis in Houten. Voor het eerst in mijn leven mocht ik een tuin gaan bewerken en dat nog letterlijk van de woeste grond af aan. Vol enthousiasme verbouwde ik onze eerste groente. Bij mijn schoonvader leek dat zo gemakkelijk, maar ik moest door schade en schande leren om onderscheid te maken tussen kruid en onkruid. De opkomende plantjes hadden verzorging nodig. Water als het te droog was en mest om de groei te bevorderen. Zo leerde ik dat vrucht dragen niet vanzelfsprekend is, maar wel iets dat ik uiteindelijk verwachtte. Kort voor Zijn sterven wil Jezus blijkbaar deze belangrijke les aan Zijn leerlingen meegeven. De gelijkenis van de talenten (Mattheüs 25: 14-30) maakt duidelijk dat dit ook van toepassing is op de talenten c.q. het bezit dat God ons toevertrouwt. Hij verwacht dat wij hier mee aan de slag gaan en dat wij op termijn vrucht dragen. Gelukkig maakt de tekst uit Johannes 15: 5 duidelijk, dat wij dit niet door eigen kracht of inspanningen hoeven te doen. Jezus is de bron waaruit wij putten. Wat wij moeten doen is innig met Hem verbonden blijven, dan dragen wij vrucht ... veel vrucht.

UITSPRAAK

“Je kent een boom aan zijn vruchten; een mens aan zijn daden. Hij die hoffelijkheid zaait zal vriendschap oogsten en hij die vriendelijkheid plant zal liefde verzamelen.”
– Basilius van Caesarea (ca. 330-379)

UITDAGING

“Meten is weten” luidt een bekend spreekwoord. Maar hoe meten we geestelijke vrucht? In Galaten 5:22 lezen we over de vrucht van de Geest: liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. Probeer elk van deze eigenschappen een cijfer te geven tussen 0 en 10 in zoverre deze bij jou merkbaar zijn. Het cijfer 0 staat voor helemaal niet aanwezig en 10 staat voor tot volle bloei

gekomen. Zet de datum van je “meting” erbij. Leg het papiertje weg en becijfer het volgend jaar op die datum opnieuw. Is er sprake van groei?

Dag 37

Weekthema: **Stille week**

Dag 37 woensdag 17 april 2019

Dagthema: *Dienen*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Johannes 13: 12-15 *Toen Hij dan hun voeten gewassen had en Zijn kleren weer had aangedaan, ging Hij weer aanliggen en zei tegen hen: Ziet u in wat Ik aan u gedaan heb? U noemt Mij Meester en Heere, en u zegt het terecht, want Ik ben het. Als Ik dan, de Heere en de Meester, uw voeten gewassen heb, moet ook u elkaars voeten wassen. Want Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat ook u zult doen zoals Ik voor u heb gedaan.* Het wassen van de voeten was een dagelijks ritueel en werd in de regel verricht door slaven. In Filippenzen 2:7 lezen wij dat Jezus vrijwillig de gestalte van een slaaf (Grieks: doulos) heeft aangenomen. Het gaat hier vooral om onze houding. Zijn wij er op gericht de ander te willen dienen?

UIT HET LEVEN

Er zijn evangelische kerkgenootschappen waar de voetwassing, naast de doop en het heilig avondmaal, als derde sacrament wordt beschouwd. Bijvoorbeeld bij de Church of God (Cleveland) in de Verenigde Staten. Veel kerkgenootschappen vieren dit op witte donderdag in de lijdensweek. Dit ritueel wordt ook mandatum genoemd, van het Latijnse woord dat gebod betekent. De huidige paus Franciscus I heeft er een vaste gewoonte van gemaakt om op witte donderdag demonstratief de voeten te wassen van personen, die door de maatschappij verworpen worden. In 2017 en 2018 waste hij de voeten van zware criminelen die gevangen zitten in de buurt van Rome. In 2016 waste hij de voeten van vluchtelingen met uiteenlopende geloofsopvattingen. Zelf kende ik dit gebruik niet uit eigen ervaring. In 2009 leidde ik een groep van een veertigtal Amerikaanse studenten in een studiecentrum in Jeruzalem. We waren daar ook tijdens de lijdensweek. Op witte donderdag besloot ik in navolging van Jezus dat wij elkaars voeten zouden wassen. Op de plaatselijke markt kochten wij een plastic teiltje, een schenkan en wat handdoeken. De mannen wassen de voeten bij de mannen en de vrouwen bij de vrouwen. We zaten in een kring en iedereen werd gevraagd de voeten van de eerstvolgende te wassen. Verder waren er geen instructies. In de Amerikaanse cultuur stelt men hoge hygiënische eisen. Kussen wordt daarom niet snel gedaan en zelfs handen geven wordt tegenwoordig vaak vervangen door de zogenaamde boks. Velen moesten daarom een zekere gêne overwinnen om hier aan deel te nemen, maar uiteindelijk participeerde iedereen. Spontaan ging men tijdens het wassen van de voeten voor elkaar bidden en elkaar zegenen. Soms ging het met tranen gepaard. Het waren heilige en daardoor onvergetelijke momenten. Nu pleit ik er niet voor om van de voetwassing een vast ritueel te maken. Deze gebeurtenis moet ons wel aansporen om elkaar te dienen en eerder gericht te zijn op de ander dan op onszelf. Deze houding werkt ook in het zakelijk leven. Het bedrijf dat gericht is op het vervullen van de wensen van de klanten zal floreren en zelf meer voldoening uit haar inspanningen ontvangen.

UITSPRAAK

“De enige manier om God te dienen is door andere mensen te dienen.”

– Rick Warren, Amerikaanse baptistenvoorganger en auteur van o.a. het boek *Doelgericht Leven*

UITDAGING

Denk eens aan je directe buren of aan mensen uit je kerk. Wat zou je concreet voor hen kunnen doen? Hoe zou je hen het beste kunnen helpen? Als je het niet weet, wat let je om het hen zelf te vragen? Wees wel bereid om de daad bij het woord te voegen.

Dag 38

Weekthema: **Stille week**

Dag 38 donderdag 18 april 2019 - WITTE DONDERDAG

Dagthema: *Focus houden*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Lukas 22:39-46 *En Hij ging de stad uit en vertrok, zoals Hij gewoon was, naar de Olijfberg; en ook Zijn discipelen volgden Hem. Toen Hij op die plaats gekomen was, zei Hij tegen hen: Bid dat u niet in verzoeking komt. En Hij verwijderde Zich van hen ongeveer een steenworp afstand, knielde neer en bad: Vader, als U wilt, neem deze drinkbeker van Mij weg; maar laat niet Mijn wil, maar de Uwe geschieden. En aan Hem verscheen een engel uit de hemel, die Hem versterkte. En Hij kwam in zware zielenstrijd en bad des te vuriger. En Zijn zweet werd als grote druppels bloed, die op de aarde neervielen. En toen Hij van het gebed opgestaan was, kwam Hij bij Zijn discipelen en vond hen slapend van droefheid. En Hij zei tegen hen: Hoe kunt u slapen! Sta op, en bid dat u niet in verzoeking komt.*

Een bekend gezegde van Nicolaas Beets luidt: “Een mens lijdt meestal het meest, voor het lijden dat hij vreest.” Soms wordt hier aan toegevoegd: “doch dat nooit op zal dagen. Zo heeft men meer te dragen, dan God te dragen geeft.” Wij zien hier Jezus die als mens letterlijk in doodsangst verkeert. Zijn discipelen blijkt ook niets menselijks vreemd. Ondanks al hun mooie beloften om de Heer bij te staan in Zijn uur van nood, worden zij overmand door de slaap.

UIT HET LEVEN

Van 1995 tot 1999 mocht ik als eindredacteur dienen bij de Evangelische Omroep onder andere van het tv-programma *Omega*. Dat programma ging over bovennatuurlijke manifestaties en wonderen van God in onze tijd. In elke serie van zes programma's kwam het thema bevrijding van duistere machten aan bod. Wij kozen hier bewust voor omdat het aantal reacties op dit thema overweldigend bleek te zijn. Normaal kregen wij zo'n duizend telefoontjes na de uitzending, maar als we het thema bevrijding aansneden waren dat er wel meer dan vijfduizend(!). Sommige mensen bleven van 23:00 uur tot 5:00 uur 's morgens de herhaalknop indrukken om eindelijk met iemand hierover te kunnen spreken. De EO-nazorg had er haar handen vol aan. Een iedere keer terugkerend verschijnsel was dat er telkens tijdens de voorbereiding en opname van deze uitzending in ons gezin de meest merkwaardige zaken gebeurden. Een waterleiding die plotseling brak of de auto die het niet meer deed. Allemaal van die onverwachte zaken waar je niet op rekent. “Daar gaan we weer,” zeiden we dan tegen elkaar. Omdat dit een vast patroon was, namen wij een vast besluit: “We laten ons niet afleiden en gaan die dingen oplossen als de uitzending voorbij is.” Hoewel de gekke problemen hierdoor niet afnamen, hielp het wel om onze focus te houden op wat op dat moment het belangrijkste was. In het ‘Onze Vader’ bidden we “...en leidt ons niet in verzoeking.” Onze menselijke zwakheden zijn vaak een ingang, waardoor de boze vat op ons probeert te krijgen. Ons omgaan met geld kan een andere bron van verleiding zijn. Geld mag nooit meer zijn dan een middel en nooit een doel op zichzelf. Als dat wel zo is, dan is het zaak om wakker te worden, te bidden om verlossing en ons te richten op de Heer.

UITSPRAAK

“God vraagt niet van je om tegen de duivel te vechten. Hij wil dat je leeft in de overwinning die Jezus voor je heeft behaald en dat je Zijn autoriteit oplegt aan de boze. Je bent als een politieagent die het verkeer regelt. Als hij zijn hand ophoudt, dan

stopt het verkeer, omdat de agent op dat moment de staat vertegenwoordigt.” – Pedro Okoro, predikant en auteur.

UITDAGING

Ken je het grapje van de duivel die huilde op de stoep van de kerk? Hij huilde omdat hij overal de schuld van kreeg. Wat herken je in je leven als werk of tegenwerking van de boze? Op welke terreinen ben je ontvankelijk voor verleidingen? Bid nu het Onze Vader heel gericht met de onderkenning van deze analyse.

Dag 39

Weekthema: **Stille week**

Dag 39 vrijdag 19 april 2019 - GOEDE VRIJDAG

Dagthema: *Alles geven om alles te winnen*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Lukas 9:24 *Want wie zijn leven wil behouden, die zal het verliezen; maar wie zijn leven verliezen zal omwille van Mij, die zal het behouden. Want wat baat het een mens heel de wereld te winnen en zichzelf te verliezen of zelf schade te lijden?*

Johannes 12: *Voorwaar, voorwaar, ik zeg u: Als de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen, maar als hij sterft, draagt hij veel vrucht. Wie zijn leven liefheeft, zal het verliezen, en wie zijn leven haat in deze wereld, zal het behouden tot het eeuwige leven.*

Twee teksten op deze Goede, ja allerbeste, Vrijdag. Dit is een dag van alles of niets. Je kunt niet een beetje sterven. Jezus gaf alles. Hij gaf Zijn leven. God gaf Zijn Zoon. Hierdoor kunnen wij alles winnen.

UIT HET LEVEN

Ieder jaar probeer ik op Goede Vrijdag de volledige Matthäus Passion van Johann Sebastian Bach te beluisteren. Het liefste woon ik één van de uitvoeringen in een Nederlandse kerk of concertzaal bij. Als dat niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat ik in het buitenland vertoef, zoals dat de laatste achttien jaar het geval was, dan luister ik deze helemaal af met het libretto bij de hand. Iedere keer weer ben ik tot tranen toe ontroerd en lijken de uren wel voorbij te vliegen. Ik ben bepaald niet de enige op wie dit meesterwerk zo'n sterke indruk maakt. De tv-presentator Paul Witteman zegt hierover: *“De Mattheüs-Passion slaagt erin ongelovigen één dag per jaar aan de rand van bekering te brengen. Het hoofd vol bloed en wonden brengt me op de gedachte dat een andere wereld mogelijk moet zijn”*. Als dit al op ongelovigen zo'n indruk maakt, hoeveel te meer op ons voor wie dit offer aan het kruis ook werkelijk de vergeving van onze zonden inhoudt. Het blijft je verstand te boven gaan. Jezus die alles had en alles bezat, deed vrijwillig van Zijn weelde afstand om te sterven voor onze rebellie tegen God. Hierdoor is vergeving mogelijk en kan de verbroken relatie met onze Schepper hersteld worden. Zo komen de heiligheid, de rechtvaardigheid, de genade en de liefde van God op een unieke wijze samen in één punt van de tijd. Het dieptepunt en tegelijk het hoogtepunt van de geschiedenis van de mens. Dit heeft niemand kunnen bedenken. Juist daarom moet het wel van God zelf komen.

Het grootste verlies is zo de grootste winst geworden. Mogelijk ben je in je persoonlijk of zakelijk leven wel eens door een moeilijke periode gegaan en begreep je niet waarom je dat allemaal moest doormaken en riep je als Jezus uit: *“Mijn God, waarom heeft u mij verlaten?”* Het lijden en sterven van Jezus Christus op Goede Vrijdag toont aan dat God bij machte is om uit de schijnbare dieptepunten van ons leven iets prachtigs te laten voortkomen, zolang we maar bereid zijn om ons volledig aan God toe te vertrouwen.

UITSPRAAK

“Wat is er goed aan Goede Vrijdag? Waarom noemen we het niet Slechte Vrijdag? Omdat uit het ogenschijnlijk slechte het onuitsprekelijke goede voortkwam. Het goede overwint het kwade. Het slechte is tijdelijk, het goede is eeuwig.” – Randy Alcorn, Amerikaans auteur

UITDAGING

Beluister eens de hele Matthäus Passion van Bach en lees de tekst mee! De oorspronkelijke Duitse tekst met Nederlandse vertaling van Mark Nauta vind je op: <http://matthauspassion.nadro.nl/>

Dag 40

Weekthema: **Stille week**

Dag 40 zaterdag 20 april 2019 - STILLE ZATERDAG

Dagthema: *Hoop doet leven*

Door Paul van der Laan

UIT DE BIJBEL

Openbaring 8:1 *En toen het Lam het zevende zegel geopend had, kwam er een stilte in de hemel van ongeveer een halfuur*

Stil in de hemel. Als de apostel Johannes in zijn ballingschap op het eiland Patmos vele visioenen over de eindtijd ontvangt, dan wisselt het decor regelmatig van de hemel naar de aarde en vice versa. Het valt op hoe vaak in de hemel door duizenden en tienduizenden gezongen wordt. Het staat er bol van de lofgezangen. Dan is het stil. Iedereen lijkt zijn adem in te houden voor wat komen gaat. Zo moet dat ook geweest zijn op de dag tussen de kruisdood en de opstanding van Jezus Christus.

UIT HET LEVEN

De laatste dag van deze serie vasten-meditaties sluit ik af met een gedicht dat ik jaren geleden schreef. Hierin probeer ik uitdrukking te geven aan mijn blijvende verwondering dat Hij, Jezus, die zelf het leven is, uit het leven stapte. De dood kon Hem niet vasthouden en na drie dagen stond Hij op uit de dood.

Vervloekt aan een kruis
Zonder aanzien - zonder huis
Grootste vijand van de staat
Een vriend die Hem verraadt

De hemel die valt stil
Is dit nu Gods wil?
Lijden zonder mededogen
Het leven zelf wordt leeg gezogen

Stilte ... stilte ... stilte

Sterker dan de dood
Voor allen levend brood
Bloed vloeit in een schaal
Voor ons allemaal

Soms zegt stilte meer dan duizend woorden. Elke acteur weet van de kracht van de stilte. Als woorden tekort schieten, worden we stil. Dat kunnen kostbare momenten zijn, waarin God tot ons spreekt. Dat kan door een ingeving zijn of een bijzonder inzicht. Als er financiële onrust is in je leven, word dan stil en probeer met God de rust te hervinden.

UITSPRAAK

“Onze Heer heeft de belofte van de opstanding niet alleen in boeken geschreven, maar in elk blad dat in de lente ontluikt.”

Maarten Luther (1483-1546) - kerkhervormer

UITDAGING

De Stichting Encour en Gabriël Financiële Bescherming danken je voor je deelname aan deze vastenmeditaties rond het thema *40 dagen groeien in financiële rust*. Zij dagen je uit om na verloop van tijd met name de uitdagingen in deze reeks nog eens door te lezen. De opdrachten zijn tijdloos en waard om wanneer dan ook te worden toegepast. Wij wensen jullie allemaal een

Gezegend en Zalig Pasen!

*Wie de roep van gisteren heeft gehoord ...
Wie de stilte van vandaag heeft begrepen ...
Wil niet meer zwijgen over morgen ...
Jezus leeft!*